Nr. 35

1 september 1962

VERSCHIJNT WEKELIJKS

SJORS

van de Rebellenclub

Uit het leven van Giacomo Puccini

In het jaar 1902 verbleef de Italiaanse operacomponist Giacomo Puccini, die leefde van 1858 tot 1924, ter gelegenheid van de eerste opvoering van zijn twee opera's „Manon Lescaut" en „La Bohème" in Londen. Hij was voortdurend op zoek naar ideeën voor nieuwe opera's en op een van zijn zwerftochten door de stad belandde hij in het kleine theater „Duke of York" (Hertog van York). Er werd een drama opgevoerd van de Amerikaanse toneelschrijver David Belasco en dit treurspel maakte grote indruk op Puccini. De volgende avond keerde hij met een paar vrienden naar het theater terug en toen hij na afloop van de voorstelling hun mening over het stuk vroeg, bleken zij er al net zo door getroffen te zijn. Puccini zette direct zijn tekstdichters aan het werk en al spoedig konden zij de meester een operatekst voorleggen, die was ontleend aan het drama van Belasco. Geestdriftig componeerde Puccini de eerste akte van zijn nieuwe opera, die hij „Madame Butterfly" noemde. Daarna brak de noodlottige avond van de vijfentwintigste februari aan. . .

Het was een koude en pikdonkere avond. Puccini had de dag bij vrienden in de Italiaanse stad Lucca doorgebracht. Tevergeefs drongen zij er bij hem op aan dat hij zou blijven logeren en pas de volgende morgen zou vertrekken. Maar de componist kon soms nogal eigenwijs zijn en sloeg het aanbod af. Hij had zich kort tevoren een auto aangeschaft, een primitief vehikel, maar voor die dagen iets heel bijzonders, en wilde per se naar huis rijden. In allerijl liet hij zijn vrouw en zijn zoon Tonio in de „benzinewagen" stappen. De chauffeur schoof moedeloos op zijn hoge zitplaats achter het stuur en in het donker reed de wagen met veel geraas weg.

Vijf kilometer buiten Lucca liep de weg over een brug en vlak daarna volgde een scherpe bocht. Ten gevolge van het slechte zicht reed de auto van de weg af en kwam in de berm terecht, die eindigde bij de hardbevroren akkers vier meter lager. Gelukkig voor de inzittenden van de automobiel stond in die bocht het huis van dokter Sabragia. De arts hoorde het geluid van de naderende auto en was nieuwsgierig naar het raam gelopen. Zodoende werd hij getuige van het ongeluk. Hij rende naar buiten en haalde hulp.

Mannen kwamen met lantarens aandragen. De chauffeur had zijn arm gebroken. De vrouw van Puccini en zijn zoon waren met de schrik en een paar schaafwonden vrijgekomen. Puccini zelf was nergens te bekennen. . .

De naam van de beroemde componist galmde door de nachtelijke stilte; er kwam geen antwoord. Na een speurtocht met fakkels vond men hem tenslotte. Hij was bewusteloos. Hij was onder de auto terechtgekomen, had benzinedampen ingeademd en was half vergiftigd. Zijn rechterenkel was verstuikt.

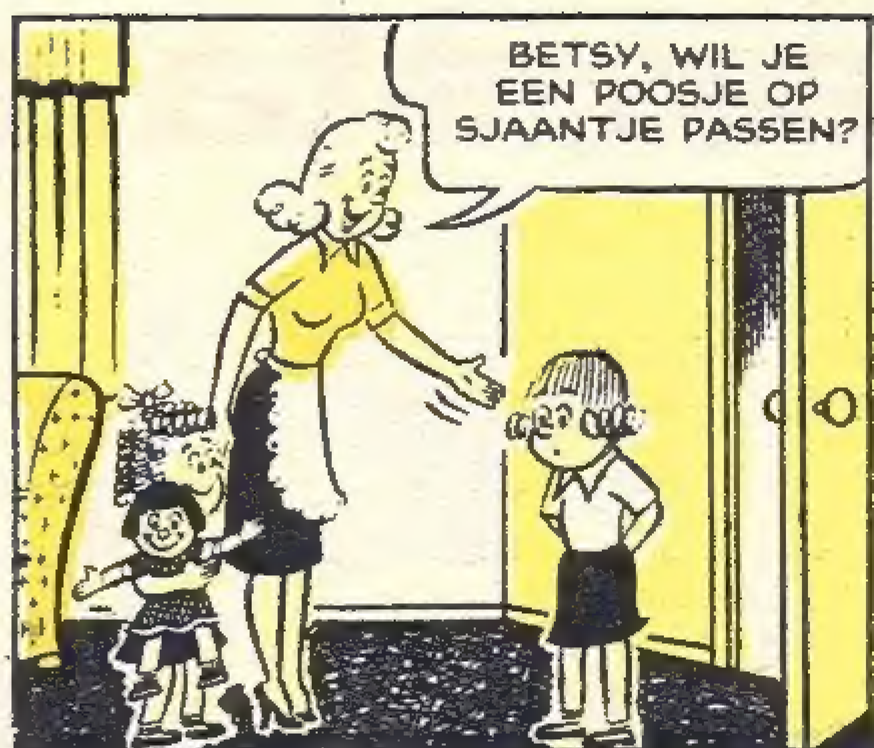
Ten gevolge van dit ongeluk bleef Puccini acht maanden lang aan een rolstoel gebonden. En in deze rolstoel kwamen de andere aktes van „Madame Butterfly" tot stand. Puccini componeerde, terwijl hij kreunde van pijn en het vaste voornemen maakte om nooit van zijn leven meer in een automobiel te stappen.

Toen zijn compositie klaar was, kon hij de gedachte niet van zich afzetten dat zijn opera een mislukking zou worden. En hij scheen gelijk te krijgen. Het publiek, dat in het Scalatheater in Milaan de première bijwoonde, was gewend aan de melodieën uit „Manon Lescaut" en „La Bohème" en aan de aria's uit „Tosca". Puccini's nieuwe opera werd uitgefloten. De actrice die de hoofdrol speelde, kreeg een huilbui en moest van het toneel worden gedragen. . .

Maar kort daarna ging het stuk in de Noorditaliaanse stad Brescia in première en deze voorstelling werd het begin van het wereldsucces, dat „Madame Butterfly" tot nu toe heeft gehad.

Puccini heeft het de inwoners van Milaan nooit kunnen vergeven dat zij de hoofdrolvertolkster op die bewuste avond zo smadelijk hadden behandeld. Het auto-ongeluk raakte in het vergeetboek en bij Puccini ontwaakte weer de liefde voor gemotoriseerde voertuigen. Maar telkens als zijn wagen kuren vertoonde, noemde de componist zijn stalen rijtuig spottend „Madame Butterfly".

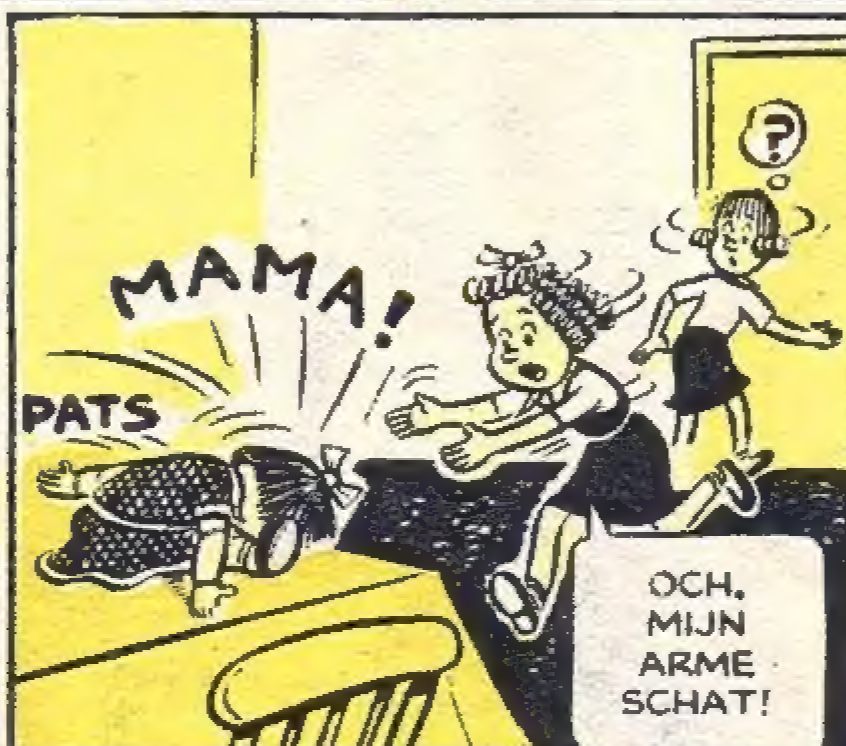
BETSY

BETSY, WIL JE EEN POOSJE OP SJAANTJE PASSEN?

WIL JE MET MIJN POP SPELEN? ZE KAN PRATEN!

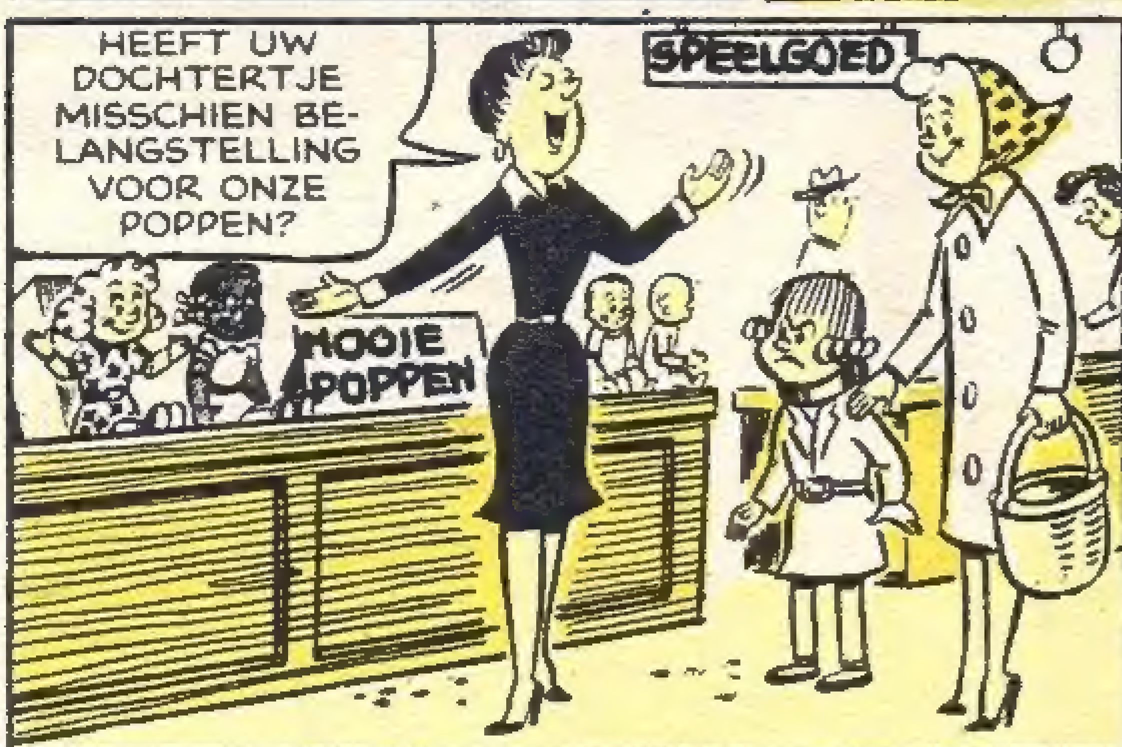

MAMA!

HET SPIJT ME, MAAR IK BEN TE OUD VOOR POPPEN!

?
MAMA!
PATS
OCH, MIJN ARME SCHAT!

KOM MAAR HIER, HOOR!
NOU, NOU!

LATER
KOM, BETSY, WE GAAN WINKELEN!

HEEFT UW DOCHTERTJE MISSCHIEN BELANGSTELLING VOOR ONZE POPPEN?
SPEELGOED
MOOIE POPPEN

MAMA!

DANK U, MAAR IK SPEEL AL LANG NIET MEER MET POPPEN!

POPPEWAGENS! IK SNAP GEWOON NIET WAT ZE ERAAN VINDEN!

KIJK EENS, BETSY, WAT LEUK!
LOOP-POPPEN

IK BEN TE GROOT OM NOG MET EEN POP TE SPELEN!

LATER
WEL TE RUSTEN, BETSY! HAD JE ECHT GEEN POP WILLEN HEBBEN?

ZE BEGRIJPEN MAAR NIET DAT IK TE OUD BEN VOOR EEN POP!

ZZZZZZ

De man van staal

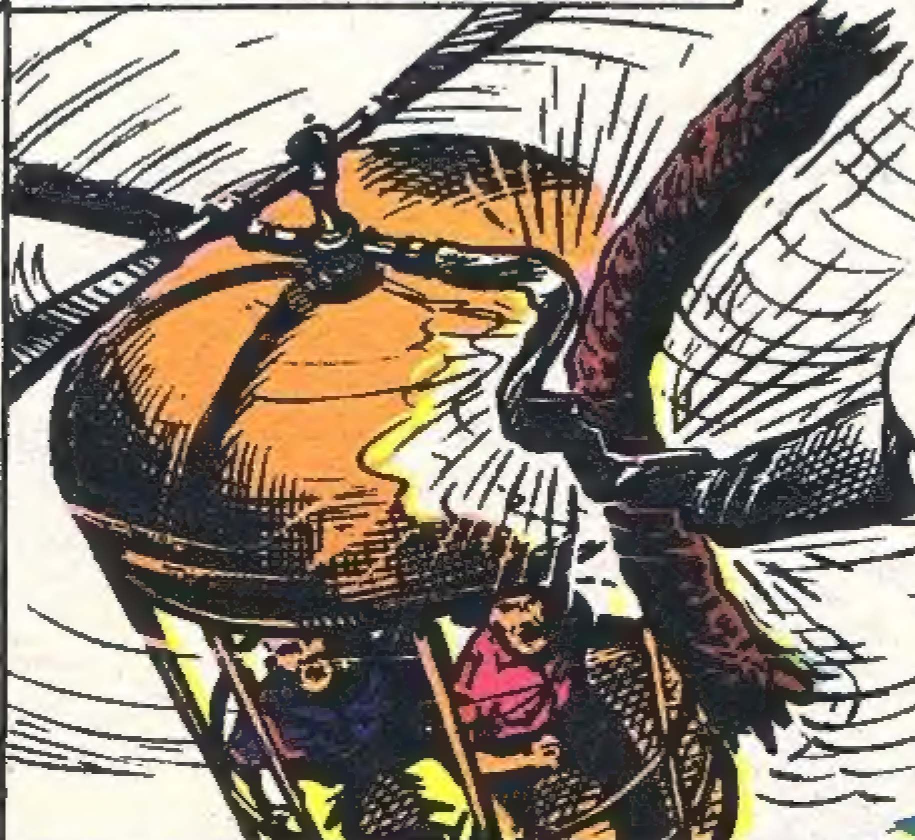

TED, KEN EN ARCHIE WAREN IN AFRIKA OP ZOEK NAAR DE STENEN LEEUW. HUN RIVALEN, PROFESSOR MALEY EN BRINDO, HADDEN ARCHIE ONTVOERD EN DE KAART ONTDEKT, DIE IN DE ROBOT VERBORGEN WAS.

TOEN DE HELICAR GELAND WAS ZEI KEN:
ZOLANG ZE DAAR ZIJN, KUNNEN WE HUN NIETS MAKEN! ONZE KAART HEBBEN WE VOORLOPIG NOG NIET TERUG!
IK HEB WEINIG ZIN OM HIER TE BLIJVEN. WE KUNNEN BETER VERDER GAAN!

DE VRIENDEN GINGEN AAN BOORD VAN HUN BOOT, DE BELLA, EN TED ONTVOUWDE ZIJN PLANNEN.
IK WEET IN IEDER GEVAL DE WEG NAAR DE ZWARTE HEUVELS. ALS WE DAAR ZIJN, ZULLEN WE WEL VERDER ZIEN!

VLUG GINGEN ZE OP WEG. ARCHIE VOERDE DE SNELHEID NOG WAT OP DOOR TE ROEIEN. DRIE DAGEN LATER...
TOT NU TOE HEBBEN WE MALEY EN BRINDO NIET GEZIEN! ZOU DE HELICAR AL KLAAR ZIJN?
IK WEET HET NIET. WE KUNNEN ALLEEN MAAR HOPEN VAN NIET!

OP SOMMIGE PLAATSEN WERD DE REIS BEMOEILIJKT DOOR ONDIEP WATER EN OVERHANGENDE BOMEN.
TOE MAAR, ARCHIE, ZET HEM OP!
IK WOU DAT IK ZO STERK WAS ALS HIJ!

TENSLOTTE KWAMEN DE ZWARTE HEUVELS IN ZICHT.
ARCHIE, LAAD DE MOTOR UIT. WE LATEN DE BOOT HIER LIGGEN EN GAAN VERDER OVER LAND!

KORT DAARNA REDEN ZE MET GROTE SNELHEID DOOR HET OERWOUD.
WE MOETEN GOED UITKIJKEN NAAR DE HELICAR. HIJ ZAL NU INTUSSEN WEL KLAAR ZIJN!
HET LIJKT ME MOEILIJK OM HEM HIER OP TE SPOREN!

OPEENS STUURDE TED DE ROBOT ONDER EEN BOOM.
DAAR ZIJN ZE! OPGELET!

HET GEBROM VAN DE HELICAR KWAM VLUG NADERBIJ.
HET LIJKT WEL OF ZE IETS IN DE GATEN HEBBEN. KIJK MAAR, ZE DALEN EN HUN SNELHEID IS AFGENOMEN!

ZOUDEN ZE MISSCHIEN IETS ONTDEKT HEBBEN? IETS DAT IN VERBAND STAAT MET DIE GEHEIMZINNIGE STENEN LEEUW? MAAR WAT DAN?

TEDS VERMOEDEN WAS JUIST. BRINDO ZEI TEGEN DE PROFESSOR:
KIJK, DAAR LIGT DE STAD VAN DE STENEN LEEUW!

De roep van het circus

DEBBIE WEST VAN CIRCUS MELWIN KREEG EEN JONGE TIJGER CADEAU. ZE NOEMDE HEM RADJA EN WILDE MET HEM GAAN OPTREDEN.

DEBBIE GREEP EEN STOEL EN EEN ZWEEP EN GING DE KOOI BINNEN OM RADJA TE BESCHERMEN.
TERUG, NERO! TERUG! TERUG!

NERO SLOEG GROMMEND TOE...
...MAAR HIJ RAAKTE ALLEEN DE STOEL.

DEBBIE DREEF NERO IN EEN HOEK EN RADJA GING NAAR ZIJN KOOI.

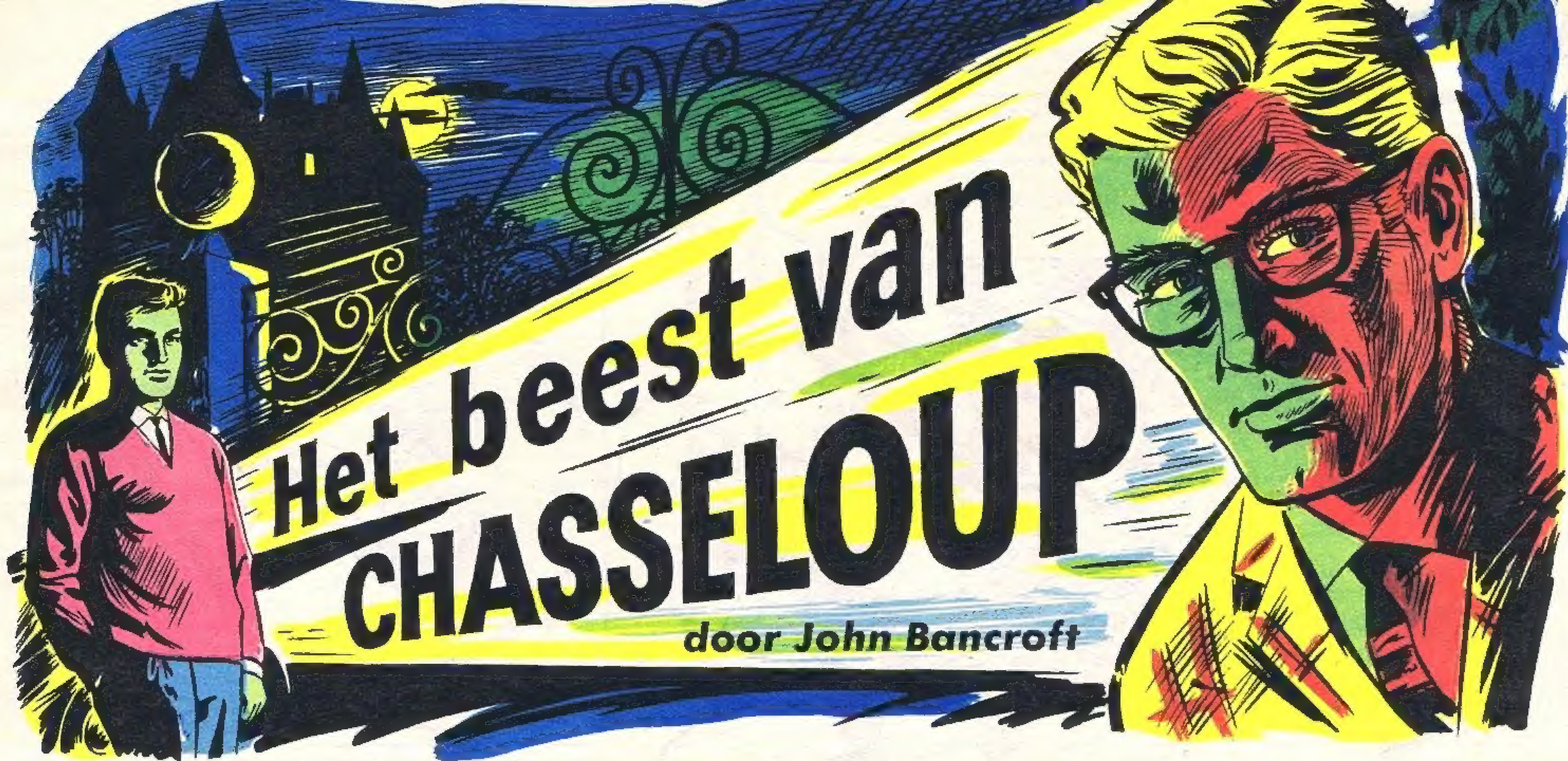

TERUG, NERO! TERUG!

OP DAT OGENBLIK KWAMEN DIRECTEUR MELWIN, TOM EN LARSEN DEBBIE TE HULP.
WACHT MAAR, DEBBIE! IK ZAL HET VAN JE OVERNEMEN!

BEVEND STROMPELDE DEBBIE DE KOOI UIT.
JE BENT ERG DAPPER, DEBBIE! MAAR HOE IS RADJA IN DE KOOI VAN DE LEEUW GEKOMEN?

IK GELOOF DAT IK HET WEET, MENEER! IK HEB DIT KAARTJE GEVONDEN!

OP DE KAART STOND:
DE GEMASKERDE ACROBATE SLAAT TOE !
CIRCUS MELWIN GAAT TEN ONDER!

met tekeningen van Herman Giesen

1

HOOFDSTUK 1

Ontbijt in Rouaan

Beste James," zuchtte Jacques Laniel, terwijl hij de punt van zijn servet in zijn boord stopte en breeduit aan tafel ging zitten, ,,het vervelende van jullie Engelsen is, dat jullie veel te sentimenteel zijn. Zelfs als jullie journalist zijn," voegde hij er mompelend aan toe.

,,Dat ben ik niet met je eens," antwoordde James Steel vinnig, terwijl hij zijn brilleglazen schoonpoetste. Ze waren beslagen door de warmte in het restaurant, waar hij en zijn neef Lindsay Perrin uitrustten van hun autotocht vanaf Le Havre. ,,Als jij gevoel voor gerechtigheid alleen maar sentimenteel vindt, dan geloof ik dat je het helemaal mis hebt."

,,Laten we de feiten nu nog eens onder ogen zien," vervolgde Laniel onverstoorbaar, terwijl hij een uitnodigend gebaar maakte naar de tafel, die ondanks het vroege uur overvloedig was gedekt. ,,Raoul de la Faine zit gevangen. Hij is in het openbaar berecht. Alle getuigenverklaringen waren tegen hem. Het is bewezen, dat hij nauw betrokken was bij een komplot tegen de staat."

,,Zijn zaak mag dan in het openbaar behandeld zijn," antwoordde James, ,,maar er was geen sprake van een eerlijke berechting. Zelfs de Franse kranten spraken van een bespotting van het recht en schreven, dat de ware schuldigen buiten schot zijn gebleven."

,,Dat weet ik wel," zei Laniel langzaam. Hij zweeg even en vervolgde dan: ,,Misschien vind je me cynisch, maar in deze zaak woog het landsbelang zwaarder dan dat van De la Faine."

,,Ik geloof dat het recht altijd zijn loop moet hebben, wat de gevolgen ook mogen zijn," antwoordde James Steel kortaf.

Lindsay, die zich nog niet in het gesprek gemengd had, strekte zijn benen onder de tafel uit en keek verlangend naar het verbazingwekkende ontbijt, dat voor hen stond uitgestald. Laniel kreeg zijn rusteloosheid in de gaten en greep de gelegenheid aan om van onderwerp te veranderen. ,,Vrienden," zei hij, ,,het recht moet natuurlijk zijn loop hebben, maar laten we intussen niet vergeten te eten. Kom, we beginnen met die oesters."

,,Zalig," mompelde Lindsay. ,,Ik ben uitgehongerd." Hij en James hadden niet ontbeten op het schip *Falaise*, ze hadden alleen een kop sterke thee met koek besteld. Zodra de donkergroene Jaguar van James op Frans grondgebied stond, waren ze — na de pascontrole — snel op weg gegaan. Het enige oponthoud werd gevormd door een politiecontrole. Ze bereikten Rouaan op tijd om een afspraak na te komen, die James had gemaakt met Jacques Laniel in een restaurant op de Place du Marché, het plein waar eeuwen geleden de brandstapel van Jeanne d'Arc had gestaan.

Afgezien van het feit dat Lindsay snakte naar een maaltijd, kende hij de zaak van Raoul de la Faine van het begin tot het eind. Alles wat zijn neef en Laniel erover zeiden, wist hij al. Bovendien had hij veel over De la Faine gelezen. Hoewel hij Raoul de la Faine nooit had ontmoet, had hij het gevoel dat hij hem al lange tijd kende. Hij wist zelfs hoe De la Faine er uit zag. Of liever, hij had zich een beeld gevormd van hoe Raoul er uit moest zien.

Tijdens de oorlog stond De la Faine in Engeland bekend als een held, meer nog dan in Frankrijk, dat toen bezet gebied was. Daarom wekte het bericht dat De la Faine gearresteerd was — hij werd ervan beschuldigd deelgenomen te hebben aan een komplot tegen de Franse staat — zo'n sensatie. Maar na verloop van tijd lanceerden de Russen een van hun kunstmanen of maakte een Amerikaanse ruimteaap een opzienbarende vlucht — Lindsay wist het niet precies meer — en daarmee verdween de zaak-De la Faine uit de kranten.

Alleen James Steel liet het er niet bij zitten. Hij was journalist van de Daily Gazette en bleef ook na de veroordeling hardnekkig een campagne voeren voor De la Faine. Hij kende de achtergronden van De la Faine, hij kende diens karakter en hij was er vast van overtuigd, dat Raoul in de gevangenis was gezet om belangrijker figuren dan hij, die zich op de achtergrond hielden, te beschermen.

Gelukkig werd James volledig gesteund door zijn hoofdredacteur, anders zou hij nu niet in Frankrijk zijn. Hij was van plan, had hij gezegd, om zo maar eens wat rond te kijken en toen hij Lindsay voorstelde om met hem mee te gaan, greep zijn neef deze kans natuurlijk met beide handen aan. Lindsay was achttien en had een paar maanden eerder, vlak voor de zomervakantie, eindexamen gedaan. Zijn vader vond het geen kwaad idee om hem wat van de wereld te laten zien voor hij in militaire dienst moest. Daar zitten we dan, dacht Lindsay grijnzend, terwijl hij de zoveelste oester van de schelp ontdeed. Daar zitten we dan, een geweldig ontbijt verorberend in een restaurant in Rouaan, zo maar op een grijze herfstmorgen.

Als slot van het ontbijt liet Jacques zijn gasten nog kiezen uit een schaal met verschillende soorten Franse kaas, waarna hij een onooglijk klein pijpje begon te stoppen, dat hem nog groter en dikker deed lijken dan hij al was. Hij leunde tevreden achterover. ,,Je ziet er al veel uitgeruster uit," zei hij tot James.

,,Luister eens, Jacques," zei James, terwijl hij een sigaret opstak en Laniel

over het vlammetje van de lucifer aankeek. „Jij moet toch wel ongeveer weten welke mensen er bij de zaak-De la Faine betrokken zijn. . . ''

„O," bromde Laniel, „daar heb je hem weer. Lindsay, die neef van jou kan op het ogenblik nog maar aan één ding denken: de zaak-De la Faine."

„Je leidt mij niet om de tuin, Jacques," vervolgde James op dezelfde toon. „Jij weet net zo goed als ik dat Raoul de la Faine onschuldig is."

„Niet zo hard, niet zo hard," viel Laniel hem geschrokken in de rede. „Die hele zaak is zo gevaarlijk als dynamiet. Misschien denken sommige mensen inderdaad dat Raoul onschuldig is, maar hoe moeten ze dat bewijzen?"

„En is dat een reden om je er dan maar bij neer te leggen en niets te doen?" wierp James hem tegen met een strakke trek om zijn mond.

„Luister, James," antwoordde Laniel zacht fluisterend, terwijl hij zich voorover-boog. „Ik zeg je dat je met vuur speelt. Je hebt er geen idee van waar je aan begint. Er zijn figuren bij deze affaire betrokken, die er niet voor terugschrikken om af te rekenen met iedereen die zich met hun zaken bemoeit. . . "

„Zoals ze ook hebben afgerekend met Raouls broer, Paul de la Faine," zei James, terwijl zijn ogen zich vernauwden.

„Paul? Die was het slachtoffer van een verkeersongeluk. Dat weet iedereen!"

Ze bereikten Rouaan op tijd om hun afspraak na te komen.

Jacques begon opnieuw zijn pijp aan te steken.

„Er mag dan officieel zijn vastgesteld dat de dood van Paul de la Faine het gevolg was van een verkeersongeluk," vervolgde James scherp, „maar het is algemeen bekend, dat ze hem eerst vermoord hebben en zijn lichaam daarna weer in de auto gezet hebben, die toen in de buurt van Antibes van de weg af reed en uitbrandde."

„Hou toch op met in die modder te roeren," pruttelde Laniel.

„Wees maar niet bezorgd, Jacques," zei James, terwijl hij een beetje as van zijn jasje sloeg, „ik kan wel op mezelf passen."

„Wat ben je van plan te doen?" vroeg Laniel. „Je zult niemand vinden, die met je over de zaak wil praten. En zoals je weet zit Raoul de la Faine zelf opgesloten op het eiland Ile de Ré."

„Juist," zei James koel. „Raoul de la Faine, een oorlogsheld, een man van eer, zit zich in de gevangenis van ellende dood te kniezen, omdat een stel niets en niemand ontziende bandieten hem hebben opgesloten." James werd bleek van woede, maar hij beheerste zich. „Ken je Raouls vader?" vroeg hij toen. „Hij moet ergens in Bretagne op een kasteel wonen, dat Chasseloup heet. Raoul heeft me er vaak uitgenodigd, maar door het een of ander toeval ben ik er nooit geweest."

„De oude meneer de la Faine leidt sinds de veroordeling van zijn zoon een eenzaam kluizenaarsbestaan. Hij heeft zich de hele zaak natuurlijk erg aangetrokken."

„Heeft Raoul kinderen?"

„Ja, een zoon. Een jongen van een jaar of veertien, vijftien: Pierre de la Faine. Bracht zijn jeugd door op het landgoed van Raoul in Algerië. Zijn moeder stierf een jaar of wat geleden en sedert Raoul achter slot en grendel zit woont Pierre bij zijn grootvader."

James zuchtte. „Ik denk dat ik maar begin met een bezoek aan Raouls vader.

Je moet tenslotte ergens beginnen. Chasseloup lijkt me een logisch uitgangspunt."

„Je bent gek," brieste Jacques, terwijl hij met zoveel geweld zijn pijp leegklopte, dat Lindsay verwachtte pijp en steel aanstonds in het rond te zien vliegen. „Kijk uit wat je doet, James. De hulp die ik je kan geven is deze raad: mocht je daar in Bretagne in moeilijkheden komen, zoek dan contact met kolonel Gigue. Hij is een goeie vriend van me en

wat belangrijker is: hij is bij de politie."

„Ik geloof dat ik weet wat jou dwarszit, Jacques," grinnikte James plagend, terwijl hij zijn sigaret in de asbak uitdrukte. „Jij zit erover in, dat ik je een primeur afsnoep."

„Ober," riep Laniel geërgerd, „de rekening graag." En Lindsay kon niet nalaten eraan te denken hoeveel Jacques dat kostelijke maal wel zou gaan kosten.

HOOFDSTUK 2

Meneer Brisson, geheel tot uw dienst...

Nadat ze afscheid hadden genomen van Jacques Laniel, slenterden James en Lindsay door de langzaam drukker wordende straten in de richting van de kathedraal. Hoewel ze de prachtige kerk van Rouaan al van vorige bezoeken kenden, maakten de zware, massieve pilaren en het rijke beeldhouwwerk ook nu weer een diepe indruk op hen. Hier en daar vertoonde de kerk nog duidelijke sporen van de oorlog en het was een vervelende gedachte, dat een groot deel van deze schade was aangericht door Engelse bommenwerpers.

De klokken van de kathedraal sloegen tien uur, toen ze, nadat James de Jaguar had laten voltanken, in het frisse herfstzonlicht wegreden. Er hingen nog mistflarden boven de kronkelende Seine en de hoge populieren langs het jaagpad hadden al een herfstige, gouden kleur. Nog een beetje suffige van het enorme ontbijt, dat hij verorberd had, en met een gevoel van tevredenheid als gold het een vakantietochtje leunde Lindsay in de kussens achterover.

Of het nu door de zaak-De la Faine kwam, die James bezighield, of door iets anders — in elk geval raasde de Jaguar deze morgen sneller dan anders over de weg. Op de lange, rechte straat tussen Rouaan en Le Mans wees de kilometerteller herhaaldelijk naar de 140. Lindsay vond het een verrukkelijk gevoel om met zo'n gangetje voort te snellen. Jammer genoeg moesten ze af en toe vaart minderen. Op veel van de uitgestrekte Normandische boerderijen was men aan het mestrijden, zodat de weg hier en daar glibberig en vies was. Zware paarden trokken logge mestkarren over het land. In het veld stonden boeren in blauwe kielen op hun lange vorken geleund. Hier en daar zwoegde een eenzame tractor over de akkers.

Aan de horizon ging de brede laagvlakte waarop de akkers lagen, over in de heuvels van de Coteaux du Perche. De weg boog om naar het zuiden en voerde door de rijke streek van Campagne d'Alençon. Vier keer staken ze het kronkelende, traag stromende riviertje de Sarthe over en bereikten Le Mans.

Ze zwenkten naar het westen, aten iets onder een gestreepte parasol in het dorp Chassille en reden toen in de richting van Bretagne. Laat in de middag, tegen een uur of vijf, reden ze Rennes, de hoofdstad van de streek, binnen en vanaf dat ogenblik deed James het wat kalmer aan.

„We zijn nu in de buurt," zuchtte hij voldaan. „Voor we ons hotelletje opzoeken hebben we nog tijd genoeg om wat rond te kijken."

„Wat is het voor een hotelletje waar we logeren?" wilde Lindsay weten.

„Les Forges? Ik weet het niet, ik ben er zelf ook nooit geweest," antwoordde James. „Het moet een kleine jachtherberg zijn op de weg naar Lorient. Het is me aanbevolen door een vriend."

„Ik ben benieuwd hoe het eten er is," vroeg Lindsay zich af.

„Lieve help," riep James verbaasd uit. „Heb jij last van een lintworm of zo iets? We hebben twee prima maaltijden achter de rug en nu laat ik al de stukken chocola, die je hebt verorberd terwijl ik achter het stuur zat te zwoegen, nog buiten beschouwing."

„Tja, ik ben wat mijn grootmoeder noemt een opgroeiend jongmens," grinnikte Lindsay. „Maar als je wat wilt rusten, dan wil ik het stuur wel even overnemen."

„Goed, doen we," zei James, terwijl hij de wagen aan de kant van de weg tot stilstand bracht. Lindsay had een maand tevoren zijn rijbewijs gehaald en hij nam elke gelegenheid te baat om ervaring te krijgen.

Terwijl ze van zitplaats wisselden, zocht James in zijn verzameling routekaarten en vouwde er tenslotte een open. „Nou eens kijken waar we zitten," mompelde hij, terwijl hij de kaart op zijn knieën uitspreidde. Zijn vinger gleed zoekend over de wirwar van rode en gele kronkellijnen. „Ja, hier zijn we," zei hij, terwijl hij een punt op de kaart aanwees. „Hier ongeveer, en daar is Les Forges." Zijn vinger bewoog zich een paar centimeter noordwaarts. „En daar hebben we het ouderlijk huis van De la Faine, het kasteel Chasseloup, aan de andere kant van dit meertje."

„Chasseloup ligt zo te zien behoorlijk afgelegen, te midden van al dat groen.... Dat is zeker bos?" vervolgde Lindsay, terwijl hij aandachtig op de kaart keek. „Als ik het goed zie, moeten we afslaan bij Plélan, dan recht door Paimpont en dan een kilometer of vijftien barre wildernis."

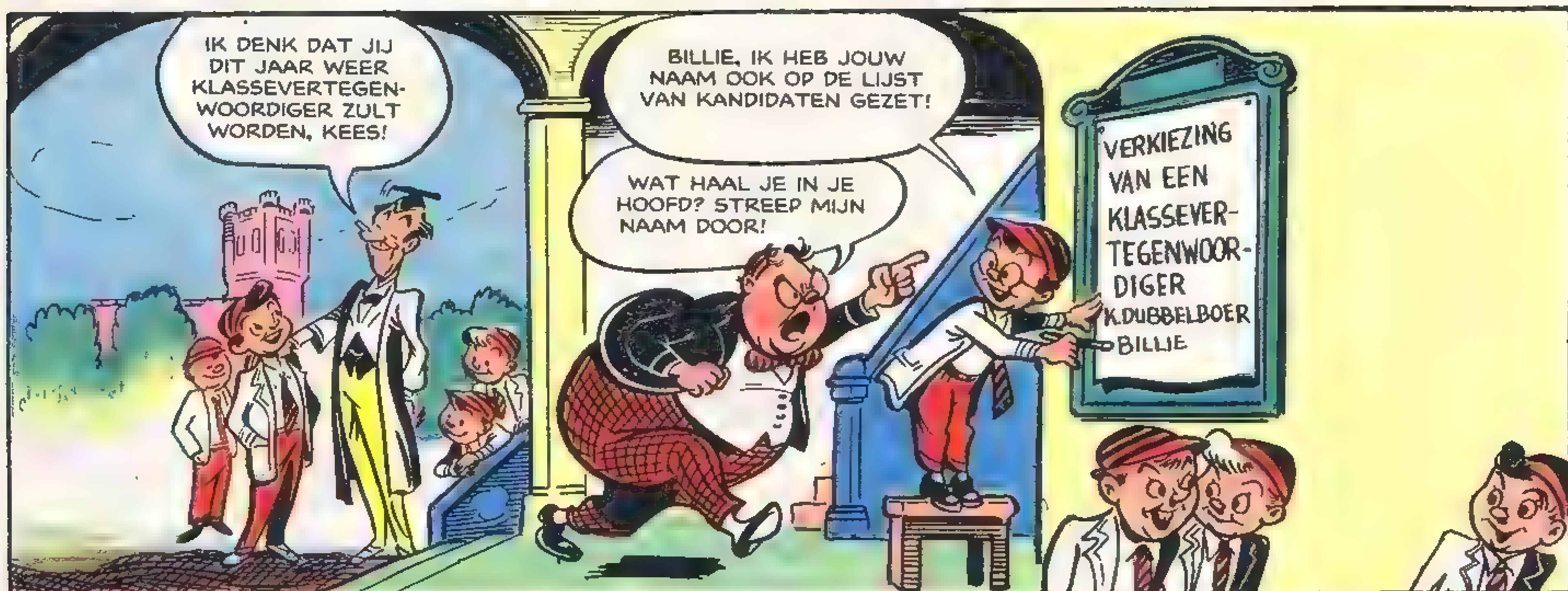
„Het ligt zeker afgelegen," beaamde James. „Helemaal geen weg om het meer, tenzij dit lijntje een weggetje of een pad moet voorstellen." *Wordt vervolgd*

En daar hebben we het ouderlijk huis van De la Faine, het kasteel Chasseloup, aan de andere kant van dit meertje.

BILLIE TURF

Het dikste studentje ter wereld

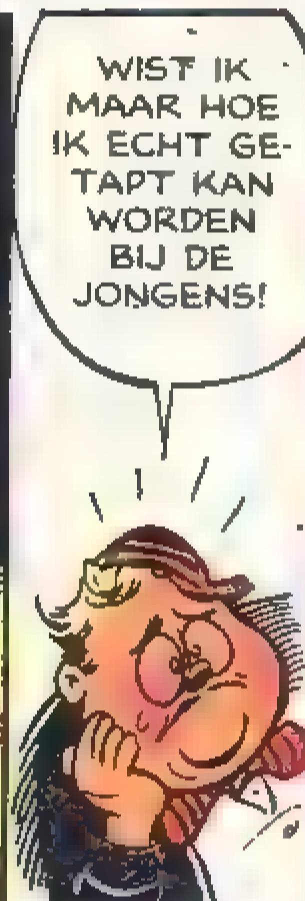

BILLIE GAAT MET DIE JONGEN OP DE VUIST!
DAT PLAGEN VAN KLEINE JONGENS MOET MAAR EENS UIT ZIJN!

IK ZAL DAT BROOD WEL WEGBRENGEN, HOOR, KNUL! GA JIJ MAAR FIJN SPELEN!
O, DANK JE WEL, BILLIE!

HEE, IK DACHT DAT JIJ DAT BROOD VOOR MIJ ZOU WEG-BRENGEN?
JA, MAAR BILLIE BOOD AAN OM HET VOOR ME TE DOEN!

WAAROM BE-MOEIT DIE DIKKE ZICH NIET MET ZIJN EIGEN ZAKEN?

HA, HA, IK WEET ZEKER DAT IEDER-EEN ME OP DE HANDEN ZAL DRAGEN ALS IK ZO DOORGA!

ERUIT JIJ, DIKKE HANS-WORST!

WIST IK MAAR HOE IK ECHT GE-TAPT KAN WORDEN BIJ DE JONGENS!

WAT ZIJN DEZE SOMMEN MOEILIJK, HÈ?
WACHT, IK ZAL DIE JONGENS HELPEN MET HUN SOMMEN, DAN STEMMEN ZE VAST OP MIJ!

O, VOOR MIJ IS HIER NIETS AAN! MAAR DENK EROM DAT JULLIE OP MIJ STEMMEN, HOOR!
BRAVO VOOR BILLIE!
GOED!

ZO, DAT IS MOOI VOOR ELKAAR! IK WORD DIT JAAR KLASSE-VERTEGEN-WOORDIGER!

MAAR LATER IN DE KLAS...
AL-JULLIE SOMMEN ZIJN FOUT! GA ZE OVER DOEN EN VLUG!

DIE JONGENS KOMEN ME ZEKER BEDANKEN VOOR HET FEIT DAT IK HUN SOMMEN GE-MAAKT HEB!
NEE!

OPSCHEPPER! JE HEBT ALLES FOUT GEDAAN!
SLA EROP, JONGENS!
HELP!
BANG!

STEM OP KEES
EN TOCH MOÉT ER EEN MANIER ZIJN OM HUN VERTROUWEN TE WINNEN!

KIJK, DIRK DUITJES WORDT AFGEHAALD DOOR ZIJN MOEDER! DIE JONGEN IS WEL GETAPT, HÈ?
MIJN MOEDER NODIGT JULLIE UIT OM ONS KASTEEL TE KOMEN BEZICHTIGEN!
HOERA!
IDEE!

EVEN LATER OP BILLIES KAMER...

HIER IS DE STEMBUS, MENEER! IK DENK DAT IK HET ZAL WINNEN!

DE BUS IS LEEG, BILLIE! WAT HEEFT DIT TE BETEKENEN?

LEEG, ZEI U? WAAR ZIJN MIJN STEMBRIEFJES DAN?

OPZIJ, JAN! IK MOET MIJN STEMBRIEFJES TERUG ZIEN TE VINDEN!

O, ZE ZIJN OP DE GROND GEVALLEN!

HA, HA, MIJN KANSEN ZIJN NOG NIET VERKEKEN!

JE KANSEN OP EEN PAK SLAAG IN ELK GEVAL NIET! HOE DURF JE MET DE STEMBRIEFJES TE KNOEIEN?

AU!

KOP OP, BILLIE! AL HEB JE VERLOREN, IK NODIG JE UIT OP MIJN OVERWINNINGSFUIF!

WAAROM MOET IK TOCH ALTIJD DE KOUS OP DE KOP KRIJGEN?

Een doeltreffende verdediging

Muskusossen leven in kuddes in de noordelijkste streken van Noord-Amerika en op Groenland. Wanneer zij aangevallen worden door vijanden, bijvoorbeeld door een horde wolven, passen zij een eigenaardige, maar heel doeltreffende verdedigingstaktiek toe. De jonge dieren van de kudde worden bij elkaar gedreven, waarna de volwassen dieren zich in een kring om hen heen opstellen. De dieren houden de koppen dicht bij de grond, zodat de gevaarlijke horens dreigend in de richting van de aanvallers wijzen. Weinig wolven zullen het in hun kop halen om op deze levende barricade in te stormen en mochten zij dit toch doen, dan bestaat er nog heel weinig kans dat ze de jonge ossen bereiken, die zich in het midden van de kring bevinden.

SPELEND

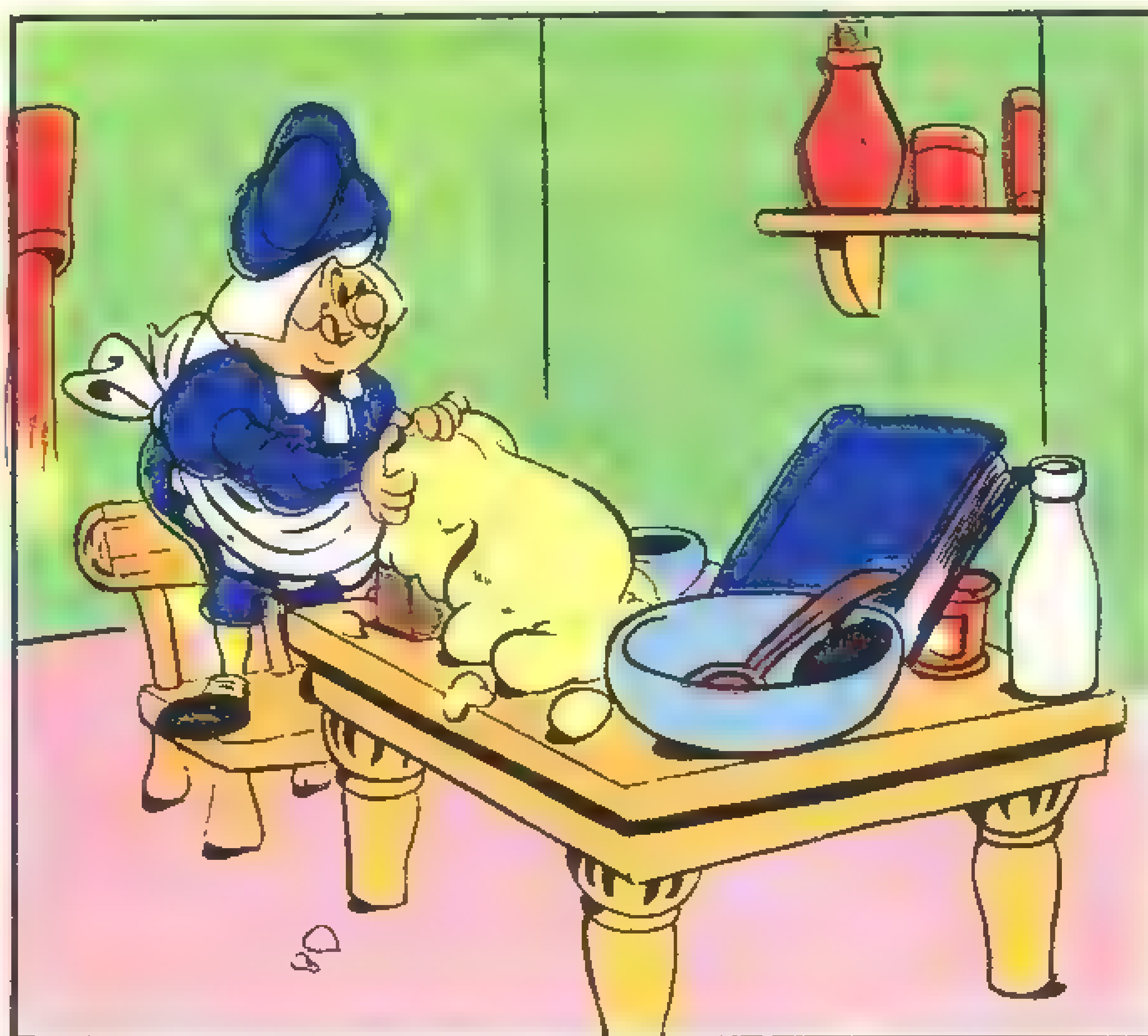
Pogo de lakei is dol op koken en bakken en als hij eens even de tijd heeft, gaat hij weleens naar de keuken van het koninklijk paleis om iets te maken. Op een dag was hij er ook weer en hij was van plan om een cake te bakken voor de koning. Hij zette alles klaar op een tafel en begon.

„Men neme een kopje meel," las Pogo hardop uit het kookboek, maar op dat ogenblik sprong Tinus, de hond van de koning, tegen de tafel op, raakte Pogo's arm en het gevolg was dat de hele zak met meel in de kom terechtkwam in plaats van een klein beetje. „Wat gebeurt er nu?" riep Pogo.

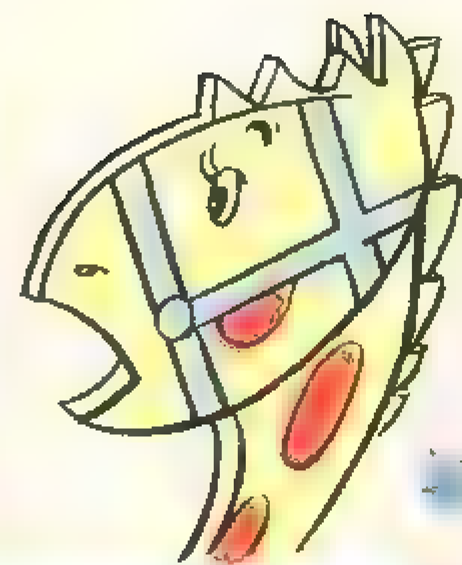

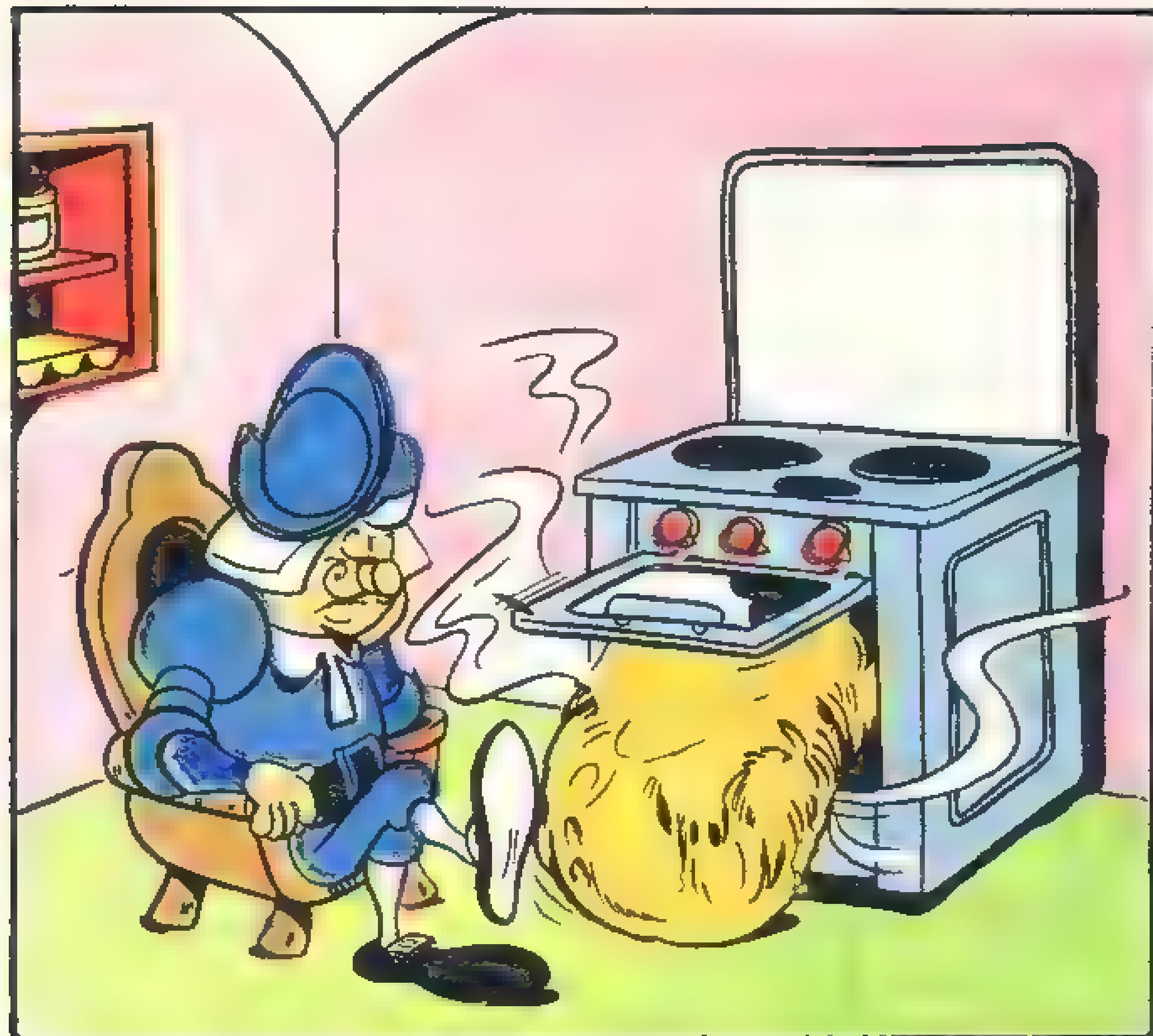
Toen Pogo gezien had wat er gebeurd was, werd hij erg kwaad. „Ga jij maar gauw naar buiten," zei hij tegen Tinus. „Ik kan jou hier niet gebruiken!" Tinus ging vlug naar de deur en terwijl Pogo hem met een kwaad gezicht nakeek, deed hij iets heel doms. Hij voegde gist aan het meel toe.

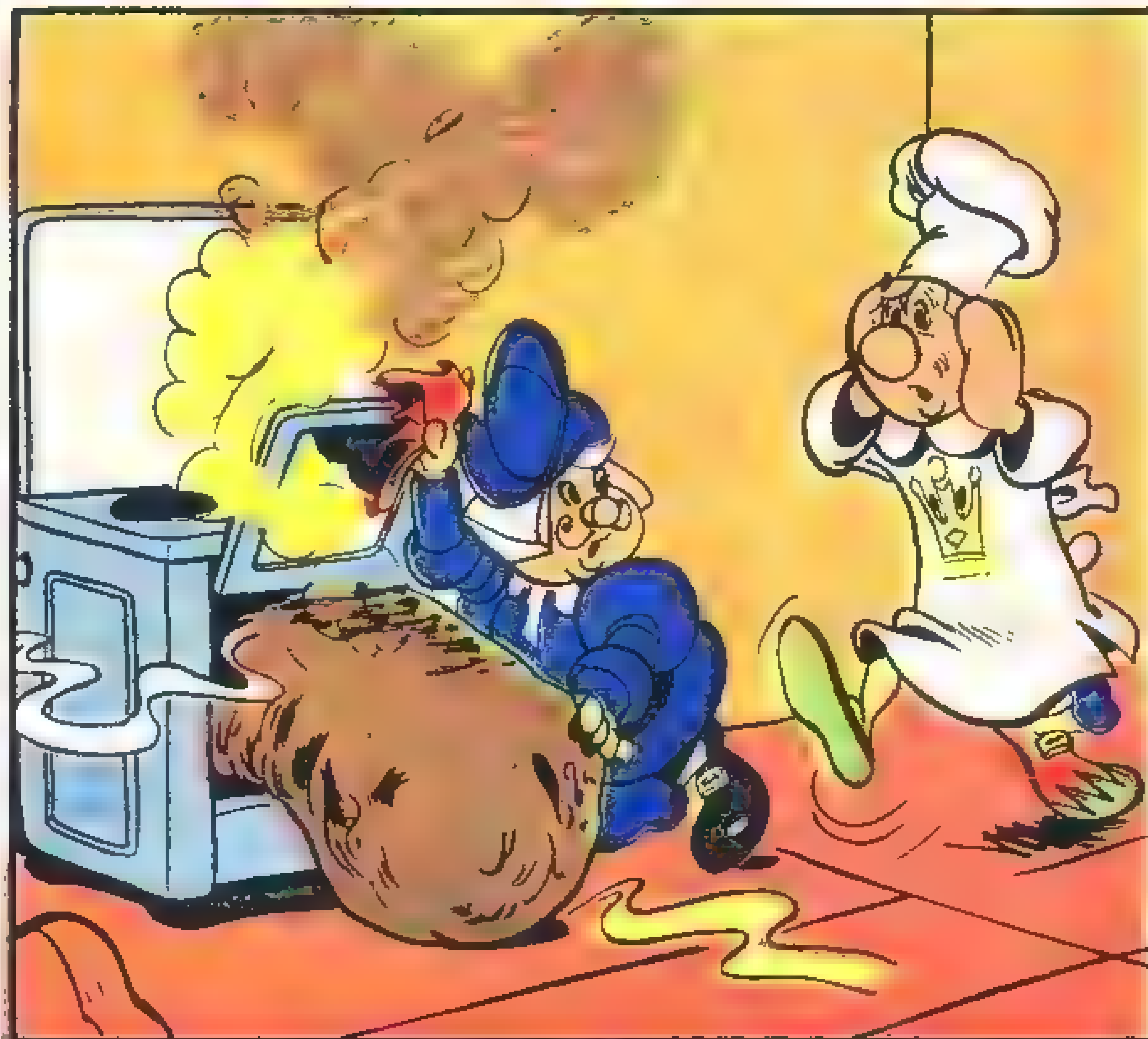
Nu wordt gist gebruikt voor het maken van brood, maar niet voor het maken van cake. Maar Pogo had niets in de gaten. Hij roerde flink in de kom en deed het mengsel na een tijdje in een vorm. Toen zette hij de vorm in de oven van het fornuis en hij ging er in een luie stoel naast zitten.

SPEELGOED

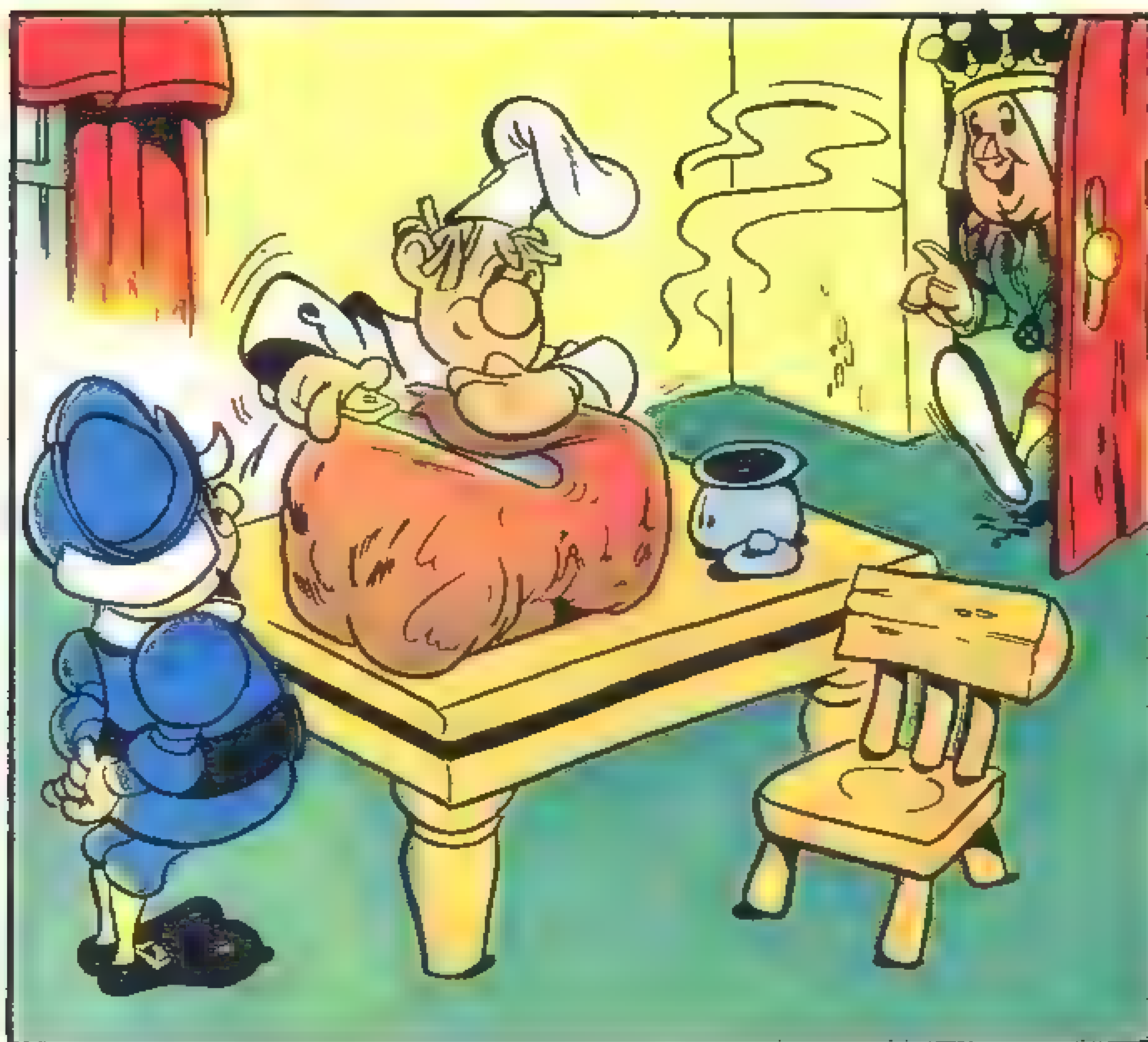

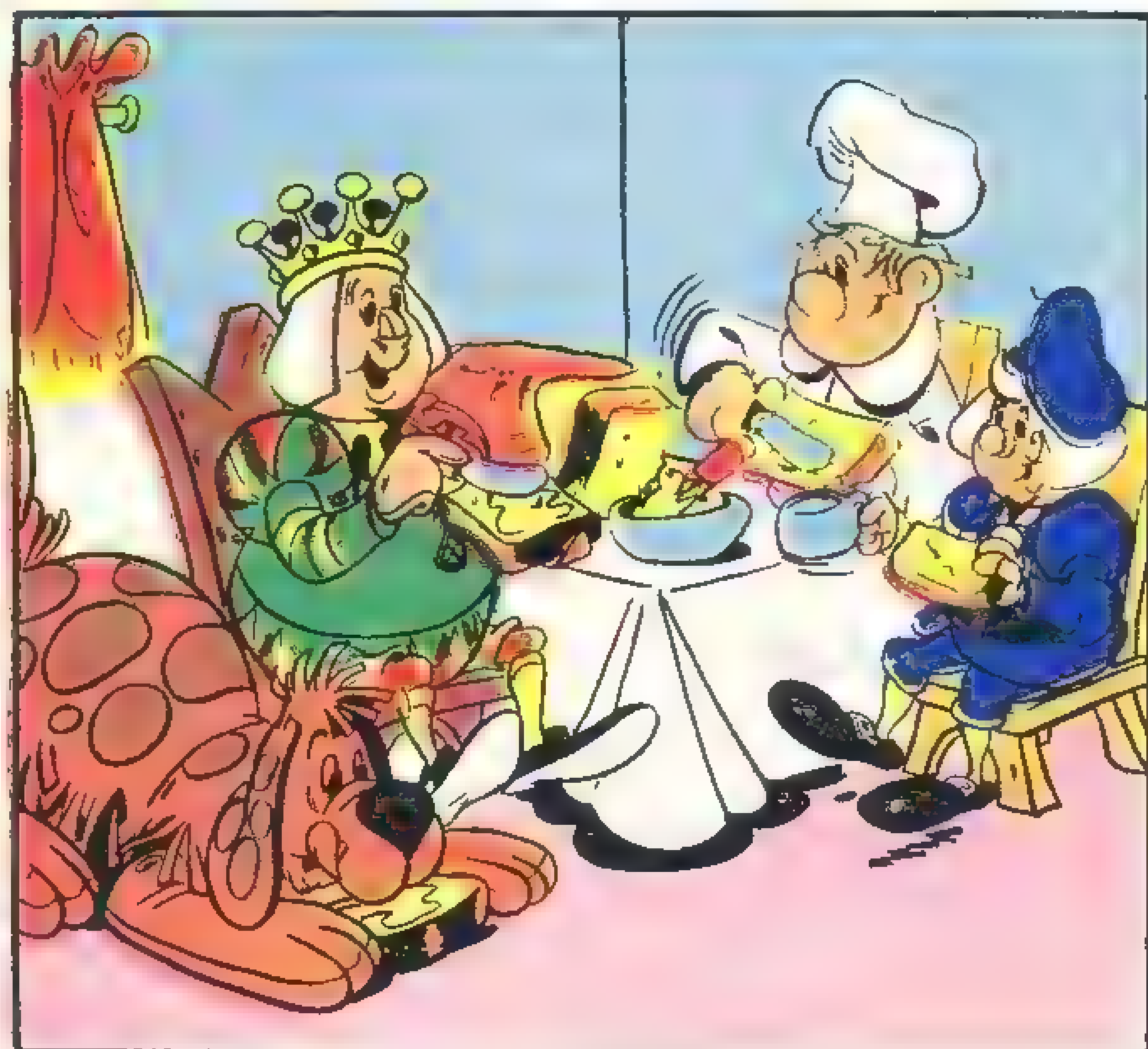
Al gauw werd het warm in de keuken en de lakei dutte in. Hij droomde van heerlijke, goudgele cakes, die hij voor de koning gebakken had, en hoe de koning hem een hoge onderscheiding gaf en tot opperbakker benoemde. Pogo sliep door en hij had niet in de gaten wat er intussen gebeurde.

Toen hij eindelijk wakker werd, schrok hij geweldig. Niet alleen dat de cake van boven verbrand was, maar ook zag hij er uit als een brood en niet als een cake. Door de gist was de cake gaan rijzen en hij was zo groot geworden, dat hij gewoon de oven uit gekomen was. Toen kwam de kok binnen.

„Wat is hier aan de hand?" vroeg de kok. „En wat is dat voor een ding daar in de oven?" „Dat is mijn cake," zuchtte Pogo. „Cake?" riep de kok uit. „Het lijkt meer op een reusachtig brood!" Hij haalde het uit de oven en sneed er de verbrande stukken af. Toen kwam de koning de keuken binnen.

„Hmmmm," zei de koning. „Daar heb ik nu juist zin in, lekker vers brood met dik boter erop! Geef me maar gauw een snee!" De kok sneed grote sneden van het brood, deed er boter op en deelde ze uit. En allemaal smulden ze ervan. Zelfs Tinus kon er niet genoeg van krijgen.

Bouw zelf een koelwagen

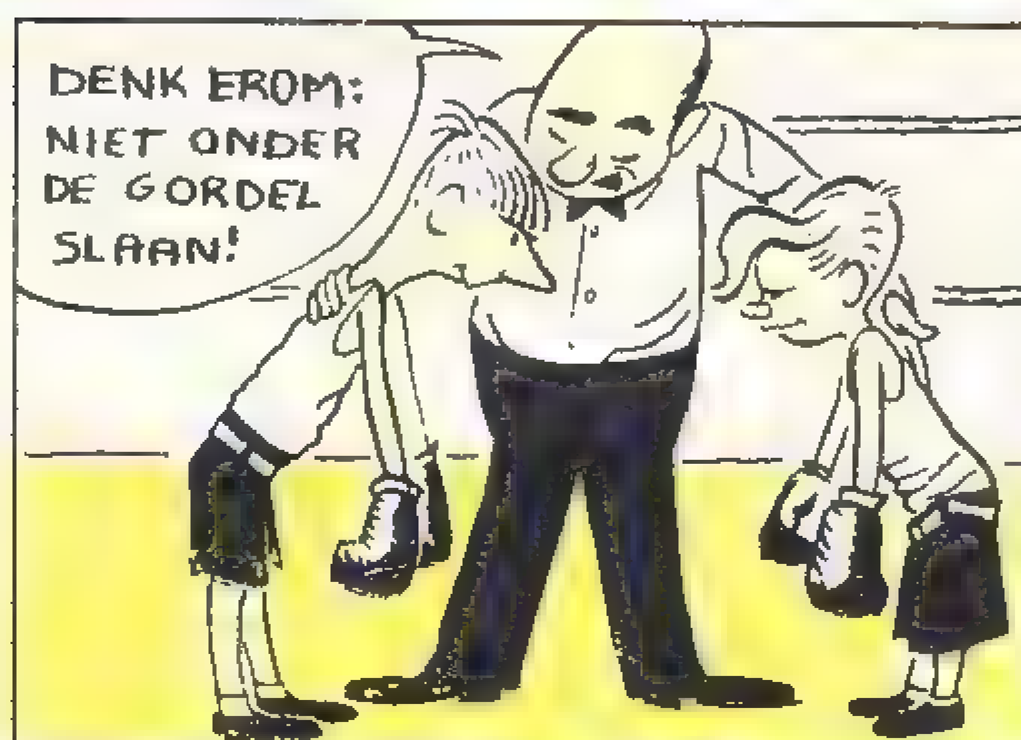
Het maken van deze koelwagen zal jullie na al onze vorige bouwbeschrijvingen wel geen moeilijkheden opleveren. Alles wordt weer uitgeknipt en op dun tekenpapier geplakt. De wielen worden uitgeknipt en gevouwen en de kleine plaklipjes worden achter de zijkanten gekleefd. De grote plaklip A wordt achter de andere zijkant geplakt en het geheel wordt met de kopkanten afgesloten, waarbij de bufferbalken uitsteken. Tenslotte plakken we de wielen midden onder de wagenbak en ons spoorwegbedrijf kan vis gaan vervoeren zonder dat er kans bestaat op bederf. *S.*

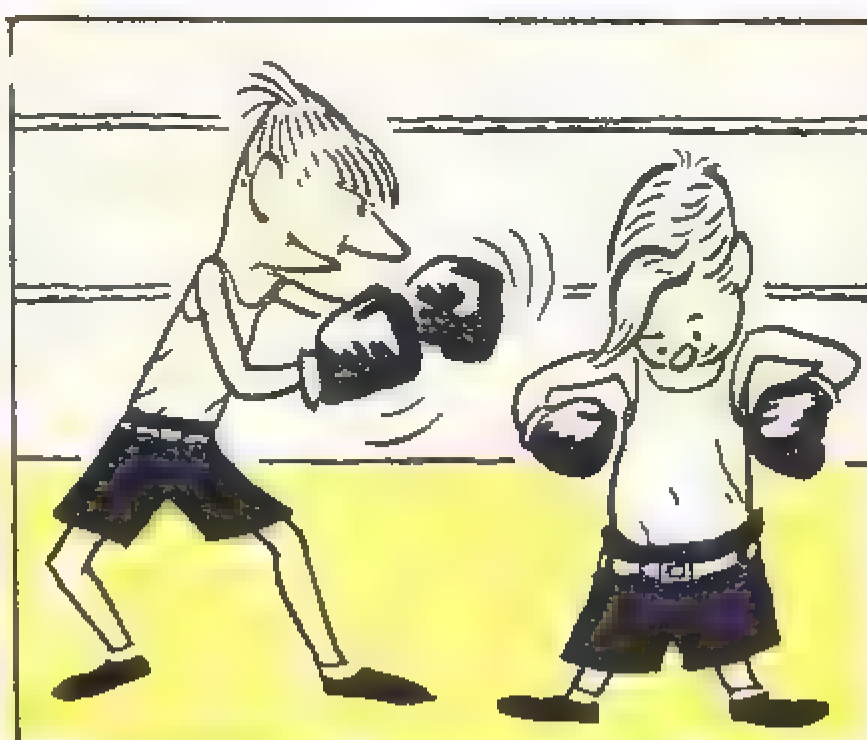
A

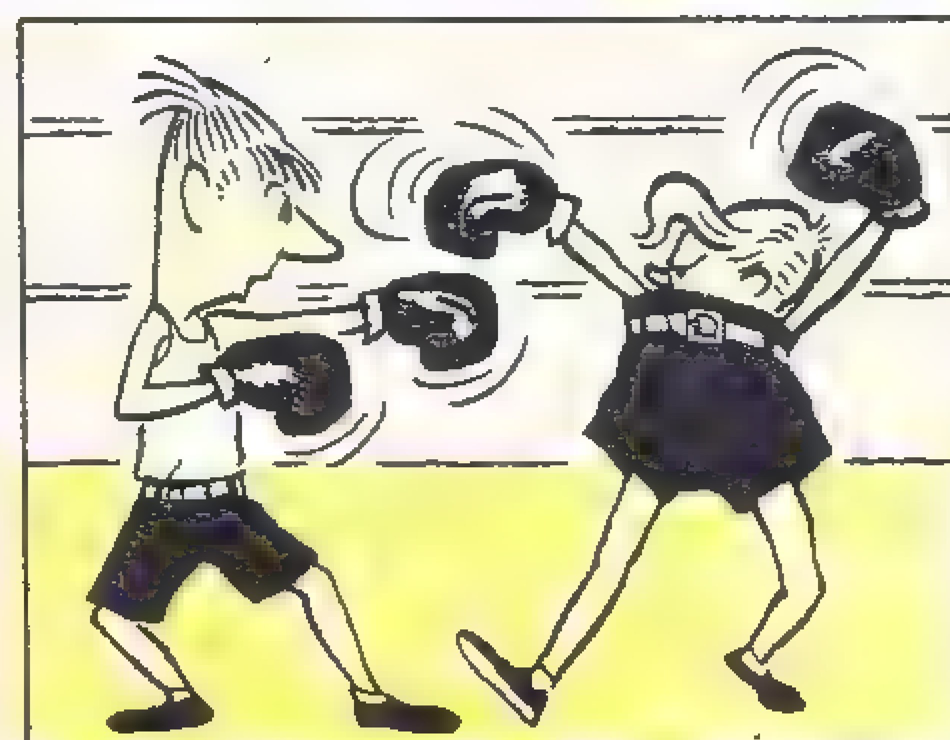
Verse vis!

Verse vis!

DICKIE DAPPER

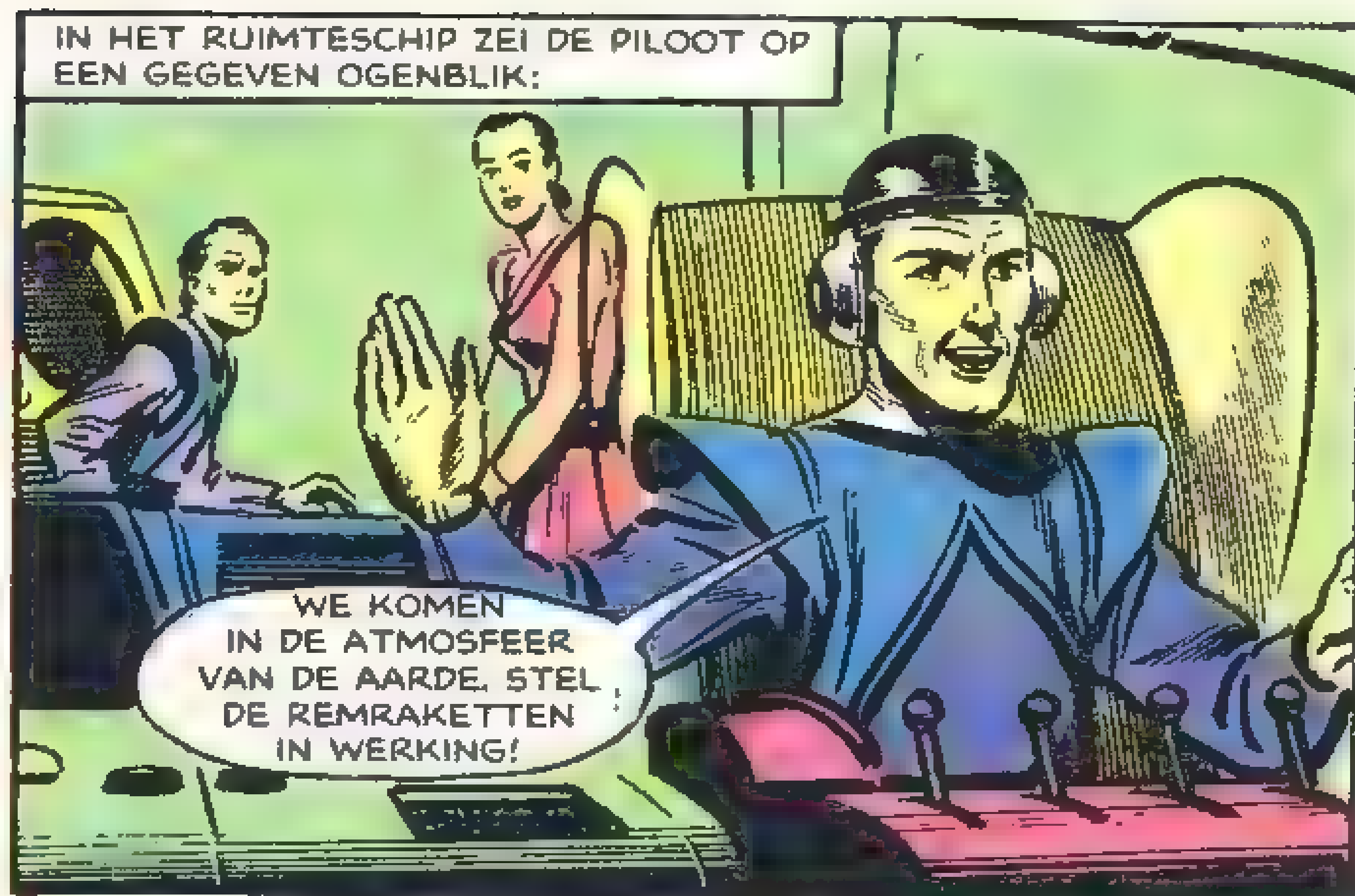
Waar komt die naam vandaan?

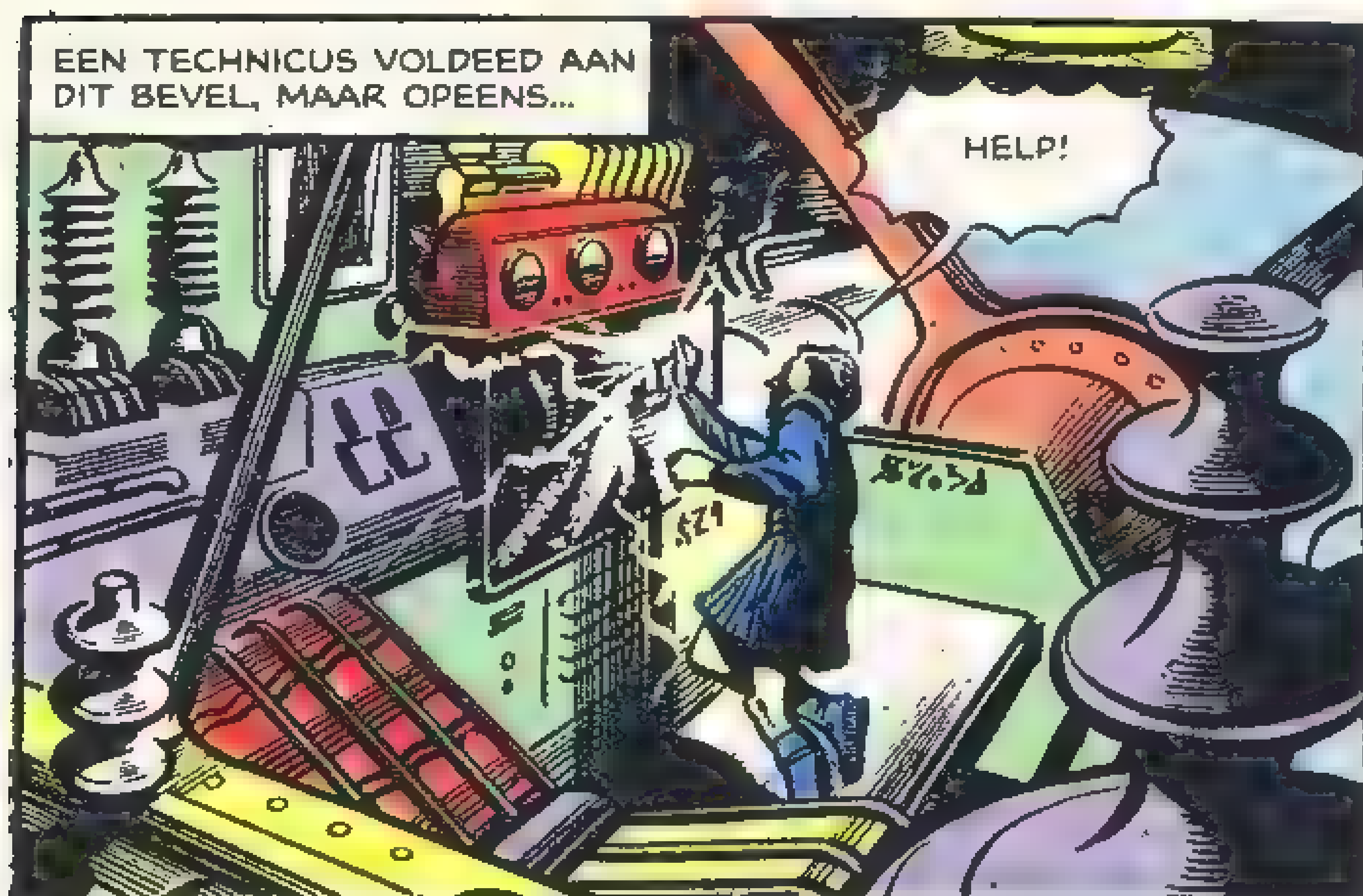
MOUNT EVEREST

De hoogste berg ter wereld (hoogte 8848 m) is een piek van de oostelijke Himalaja, die ligt op de grens van Tibet en Nepal. De plaatselijke naam is Chomolungona of Chumulangma (deze naam komt voor op een kaart uit het jaar 1717), maar in het westen spreken we altijd over de Mount Everest. Deze bergtop (mount betekent berg) is vernoemd naar de Engelsman sir George Everest, die inspecteur-generaal van India was in de vorige eeuw. Vele malen heeft men geprobeerd de Everest te beklimmen; de eerste poging daartoe werd in 1921 ondernomen, waarna tot nu toe elf grote expedities zijn gevolgd. Sommige klimmers is het gelukt de top te bereiken, maar ook zijn er verscheidene slachtoffers gevallen. Een van de bekendste beklimmingen, die met succes werd bekroond, was die van de Nieuwzeelander Edmund Hillary, die samen met de sherpa Tenzing op 29 mei 1953 de top van de Mount Everest bereikte. De expeditie waar zij deel van uitmaakten stond onder leiding van sir John Hunt.

Ontvoering naar Mars!

TERWIJL MARINEMAN JACK HARKNESS EN ONDERWIJZERES BETTY ROSS EEN WANDELING MAAKTEN IN DE BUURT VAN EEN SCHOTS MEER, NADERDE EEN RUIMTESCHIP VAN MARS DE AARDE. DE INZITTENDEN WAREN VAN PLAN EEN GROEP KINDEREN TE ONTVOEREN.

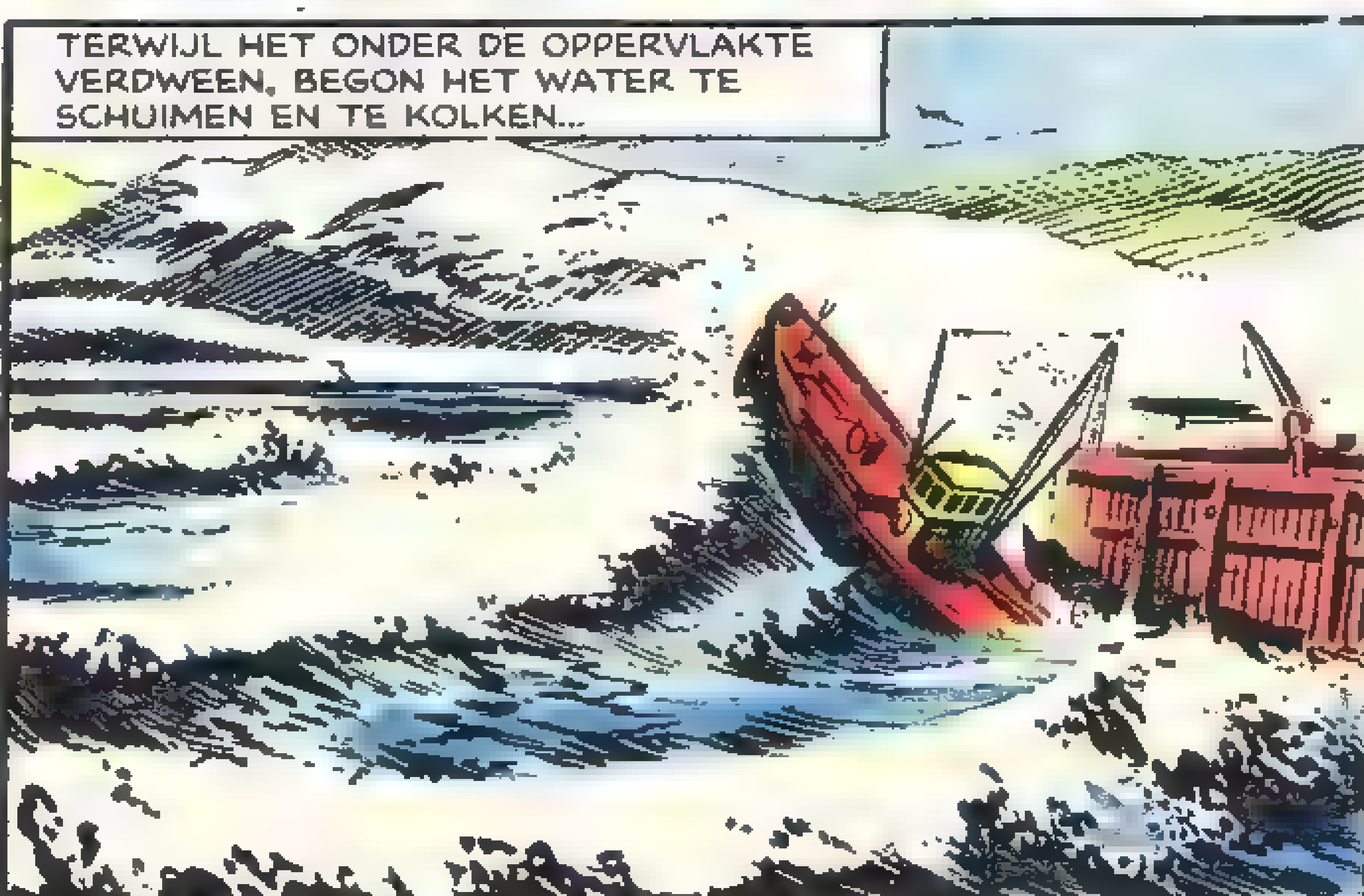

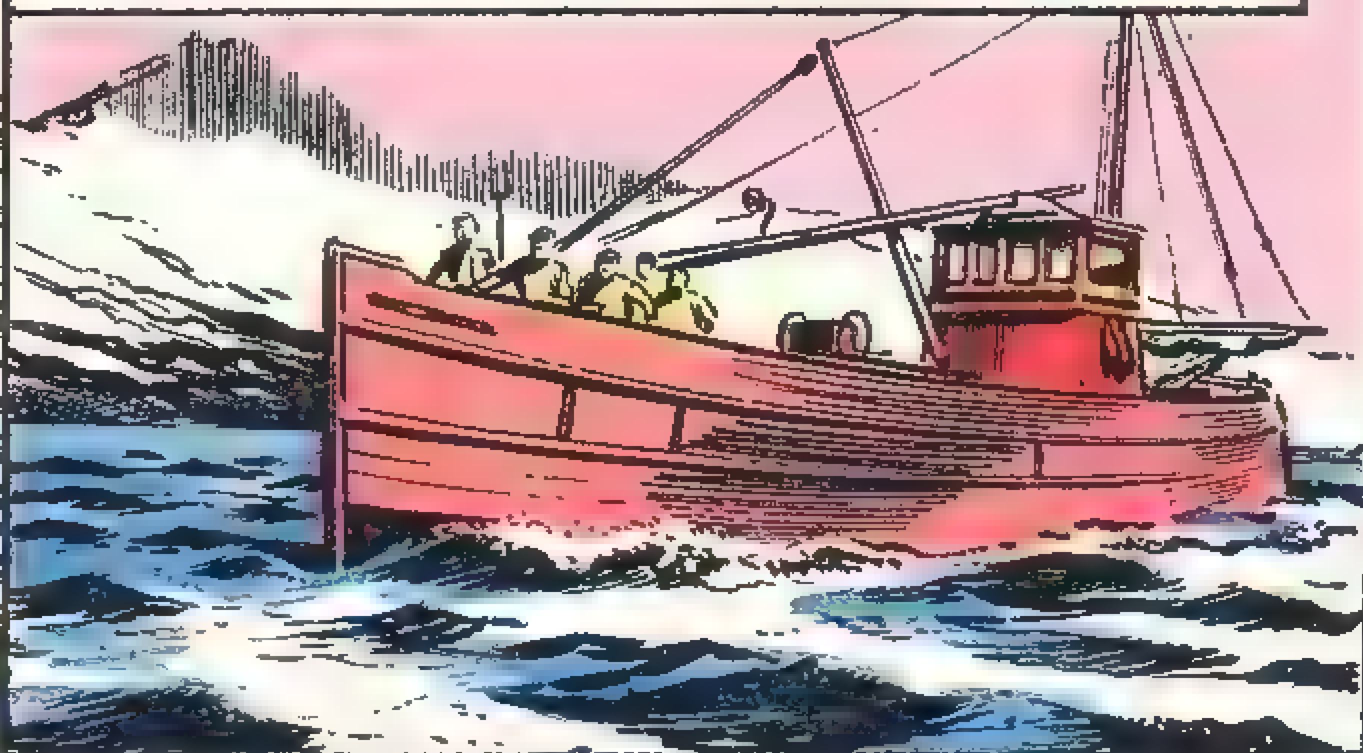

...EN OVERSPOELDE DE STRATEN VAN HET DORP.

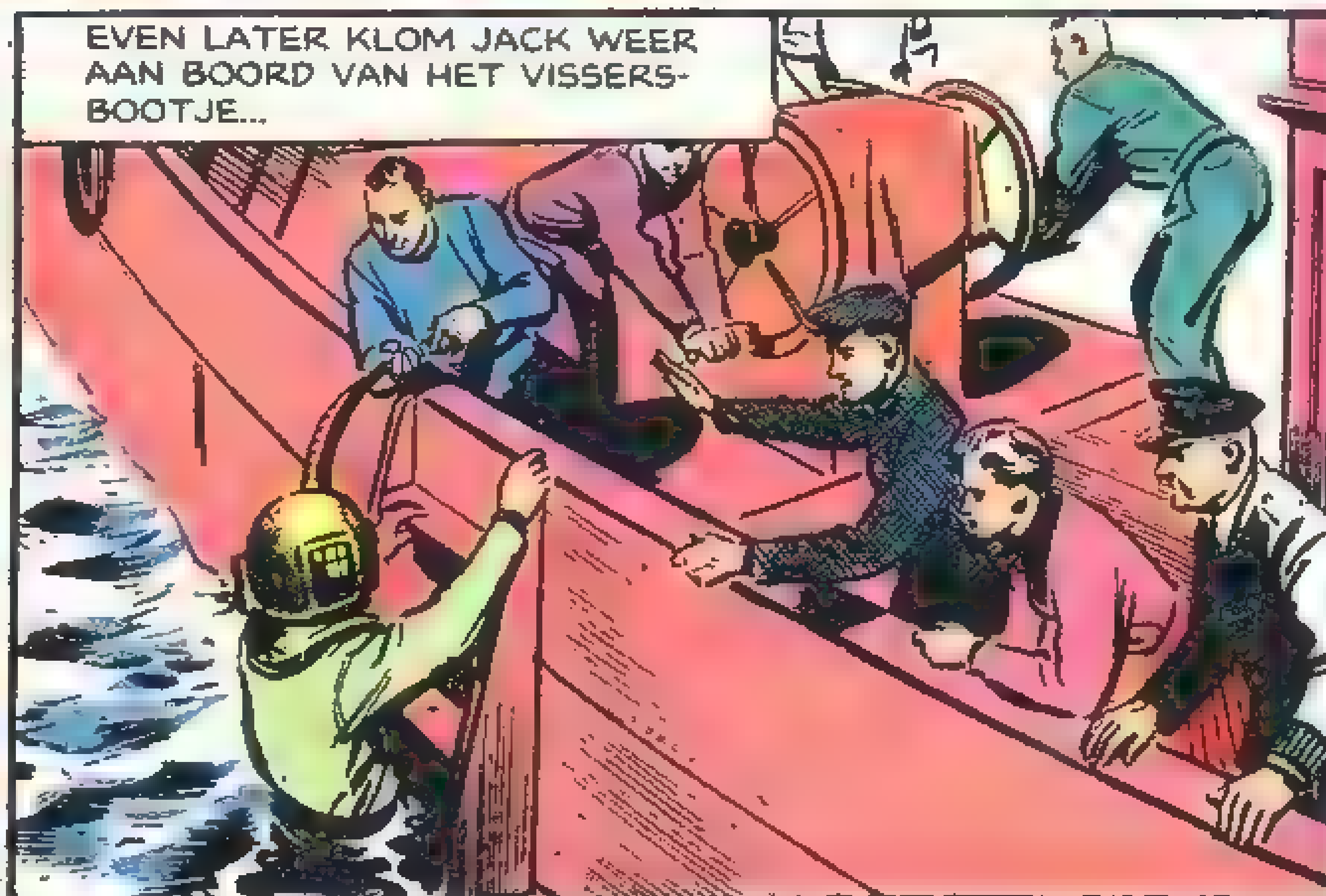

JACK HARKNESS RENDE DIRECT IN DE RICHTING VAN HET DORP.
VLUG, WE MOETEN PROBEREN OF WE DE INZITTENDEN KUNNEN REDDEN! HET MEER IS GEWELDIG DIEP!

EVEN LATER VOER EEN VISSERSBOOT UIT EN OP DE PLAATS WAAR HET RUIMTESCHIP VERDWENEN WAS DAALDE JACK AF NAAR DE DIEPTE.

OP DE BODEM AANGEKOMEN LIEP HIJ BEHOEDZAAM NAAR HET REUSACHTIGE GEVAARTE.
IK HEB NOG NOOIT ZO IETS GEZIEN! HET LIJKT WEL EEN RUIMTE-VAARTUIG!

EN TOEN HIJ NAAR BINNEN KEEK, WIST HIJ DAT DE INZITTENDEN UIT EEN ANDERE WERELD KWAMEN.
LIEVE HELP, DAT ZIJN REUZEN!

VLUG OVERLEGDE JACK BIJ ZICHZELF.
IK MOET DIRECT TERUG NAAR BOVEN OM IEDEREEN TE WAARSCHUWEN!

EVEN LATER KLOM JACK WEER AAN BOORD VAN HET VISSERS-BOOTJE...

...EN DAAR VERTELDE HIJ WAT HIJ GEZIEN HAD.
HET IS EEN RUIMTE-VAARTUIG! WE MOE-TEN DE REGERING WAARSCHUWEN!

Het spoor van de slang

5

DOOR PETER GREY
ILLUSTRATIES: GERALD HAYLOCK

HOOFDSTUK V

Een tocht per helikopter

John Graham had verwacht dat Vicky bij het horen van deze ongelukstijding zou opspringen, maar tot zijn verbazing bleef ze volkomen kalm. Ze keerde zich naar hem toe en zei: „Kunnen we hem niet bespringen, stevig binden en in een kast opsluiten?"

Ondanks de benarde positie waarin ze verkeerden schoot John Graham in de lach. Ook de dikke man lachte. „Bravo," zei hij. „Ik mag het wel als er pit zit in een meisje!"

Tussen de ogen van Vicky verscheen een frons. „Hee," zei ze, „ik dacht dat u geen Engels sprak?"

„Dat heb ik niet beweerd," verklaarde de man. „Er is nog niets in jouw taal tegen me gezegd. Maar jullie hoeven je niet benauwd te maken. Tenzij. . ."

„Ik begrijp het," zei John Graham grimmig. „U is hier gekomen in de hoop van ons meer te krijgen dan van de politie. Welnu, dan moet ik u teleurstellen. Wij hebben geen geld. Verdwijn dus en ga maar naar de politie."

De dikke man schudde het hoofd. „U bezit iets dat ik meer nodig heb dan geld, señor Graham," zei hij.

John Graham stak een sigaret op en deed een paar trekken. „Laat horen wat u precies verlangt," zei hij vervolgens.

„Ik las op het mededelingenbord bij het bureau van de krant dat u een vliegdienst per helikopter opent," zei de man. „Dan heb ik een opdracht voor u. Twee van mijn mannen en enige goederen moeten door u naar een plaats in de bergen worden gevlogen. Een heel eenvoudig karwei. Mijn naam is Lobo, ik ben handelaar."

John Graham keek hem wantrouwend aan. „Waarom past u deze afpersers-praktijken toe in plaats van normaal passage te bespreken?" zei hij.

De dikke man haalde zijn schouders op. „Het kon zijn dat een ander me voor geweest was en al een vlucht had besproken, zodat u mij zou moeten weigeren."

De woorden van señor Lobo konden het wantrouwen van John Graham niet wegnemen. „Ik heb het idee dat die opdracht van u het daglicht niet kan verdragen," zei hij. „U doet iets dat in strijd is met de wet, niet?"

De dikke man schudde heftig het hoofd. „Absoluut niet. Maar er is veel concurrentie en ik wil mijn personeel en de goederen zo vlug mogelijk vervoerd hebben. Zegt u maar wat het kost."

„Waarheen?" informeerde John Graham.

„Naar Sombrero, een nederzetting op de helling van een berg, die dezelfde naam draagt. U vliegt via Boca. In Sombrero blijft u één dag. Daarna komt u met mijn knechts weer hier terug."

John Graham bestudeerde de kaart, berekende de afstand en noemde een bedrag. Señor Lobo haalde zijn portefeuille voor de dag en betaalde. Hij sprak het uur van vertrek op de volgende ochtend af, maakte geen bezwaar toen John zei dat Vicky de vlucht zou meemaken en vertrok.

„Ik kan niet zeggen dat het geval me aanstaat," merkte John Graham op toen de man weg was. „Maar enfin, er is geld in het laatje en we krijgen, nu we het binnenland ingaan, ook een kans om iets over je vader te weten te komen."

De volgende ochtend gingen ze naar een vlak terrein buiten de stad. Naast het veld stond een loods, waarin de helikopter was ondergebracht. John Graham had hem juist naar buiten gebracht, toen señor Lobo het terrein opreed in een gammele vrachtauto. In de laadbak bevonden zich drie kisten en twee ongunstig uitziende mannen. De mannen openden een van de kisten om te laten zien dat de inhoud bestond uit dekens, goedkope sieraden, waterketels, spijkers en allerlei andere voorwerpen, waaraan in het binnenland behoefte zou kunnen bestaan.

„In orde," zei Graham. „Breng de kisten in de helikopter." Hij wendde zich tot señor Lobo. „Zeg uw mannen dat ze, voor zover het de vlucht betreft, zich nauwkeurig aan mijn bevelen hebben te houden."

„Dat weten ze al," antwoordde señor Lobo. „Manuel en José zullen u stipt gehoorzamen. En u weet het: u vliegt via Boca naar Sombrero, blijft daar een dag en brengt dan mijn mannen terug naar Porto Nero."

John Graham knikte. Een paar minuten later steeg de helikopter op. De reis was begonnen. . .

Vicky, die naast John Graham voorin zat, bestudeerde onderweg een kaart en na veel zoeken vond ze Boca, een stipje in de grote, groene vlek, die de aanduiding was van de jungle. „Ik zie verder niets, geen rivier, geen meer, dat ons als baken kan dienen," zei ze, nadat ze de kaart aandachtig had bekeken. „Maar ik denk dat we Boca wel zullen vinden."

„We mogen het niet missen," zei John Graham. „We moeten er een tussenlanding maken om water in te nemen en te eten. Bovendien is het in de vroege middaguren te heet om te vliegen."

Een uur na hun vertrek uit Porto Nero vlogen ze over Montegranda, de plaats waaruit het eerste en enige levensteken van professor Masters de beschaafde wereld had bereikt. Gedurende de volgende twee uren tuurde Vicky naar de dichte jungle, die zich zonder onderbreking onder hen uitstrekte. De zon stond nu als een gloeiende bol aan de wolkeloze hemel en John Graham trok een bedenkelijk gezicht. „Ik hoop dat we niet ver meer van Boca verwijderd zijn," zei hij. „Kijk goed uit, Vicky."

Het was tenslotte Manuel, die hun landingsplaats het eerst ontdekte. Hij boog

Wat vooraf ging:

Professor Masters is op expeditie in Zuid-Amerika. Zijn dochter Vicky wil naar hem toe en gaat als verstekeling van Jamaica naar het vasteland van Zuid-Amerika. Daarna wil ze met een vriend, John Graham, per helikopter het binnenland in.

opeens voorover en wees naar beneden. „Boca, Boca!" riep hij met een rauwe, harde stem.

En inderdaad, in de diepte schuin voor hen zagen zij op een rotsachtige helling een aantal kleine huizen en hutten.

John liet de machine dalen op een dor, vlak terrein achter enige hutten. Toen ze uitstapten, was het of ze een heteluchtoven betraden, zo intens was de hitte boven de geblakerde grond.

Manuel scheen in Boca bekend te zijn. bediend door een Indiaans meisje.

Manuel stond na de maaltijd onmiddellijk op en ging naar buiten om José af te lossen. José, op zijn beurt, verorberde zijn rijst, leunde daarna achterover in zijn stoel, trok zijn hoed over zijn ogen en sliep een uur. Nadat het uur was verstreken, werd hij wakker, stond op en verliet het restaurant om de wacht van zijn makker over te nemen.

John Graham stond ook op. „Ik zal eens proberen om een praatje te maken te weten gekomen dat je vader hier in Boca is geweest. Hij heeft in dit hotel gegeten en er een nacht doorgebracht. Bij zijn vertrek heeft hij gezegd dat zijn eerstvolgend doel de Sombreroberg was. Dat is dus goed nieuws. Het betekent dat we op het juiste spoor zijn. Het is heel goed verklaarbaar dat hij in de richting van de Sombrero is gegaan, want de waard heeft me verteld dat men daar het gemakkelijkst de bergketen kan passeren om het gebied aan de andere zijde te bereiken."

Manuel ging de anderen voor naar een houten bouwsel, dat de weidse naam „ Hotel Restaurant Alcalá de Hennares" droeg.

Hij liet de bewaking van de helikopter aan José over en ging de anderen voor naar een houten bouwsel, dat de weidse naam „Hotel Restaurant Alcalá de Hennares" droeg.

„Niet veel bijzonders," bromde John. „Maar we kunnen hier in elk geval eten en rusten. Tegen vier uur wordt het koeler en vertrekken we weer."

Ze gingen het restaurant binnen, namen plaats aan een houten tafel en werden met de waard," zei hij. „Je wilt natuurlijk graag dat ik hem vraag of hij iets van je vader weet, nietwaar?"

„Ja! O ja!" zei Vicky.

Terwijl John met de waard sprak, schoof Vicky van ongeduld heen en weer op haar stoel; ze kon nauwelijks wachten op het resultaat van het gesprek. Toen John Graham terugkwam glimlachte hij vergenoegd. „Vicky," zei hij, „ik heb niet alles verstaan wat de man zei, maar ik ben

Vicky liet een vreugdekreet horen „Hoera! We vinden pappa!" riep ze.

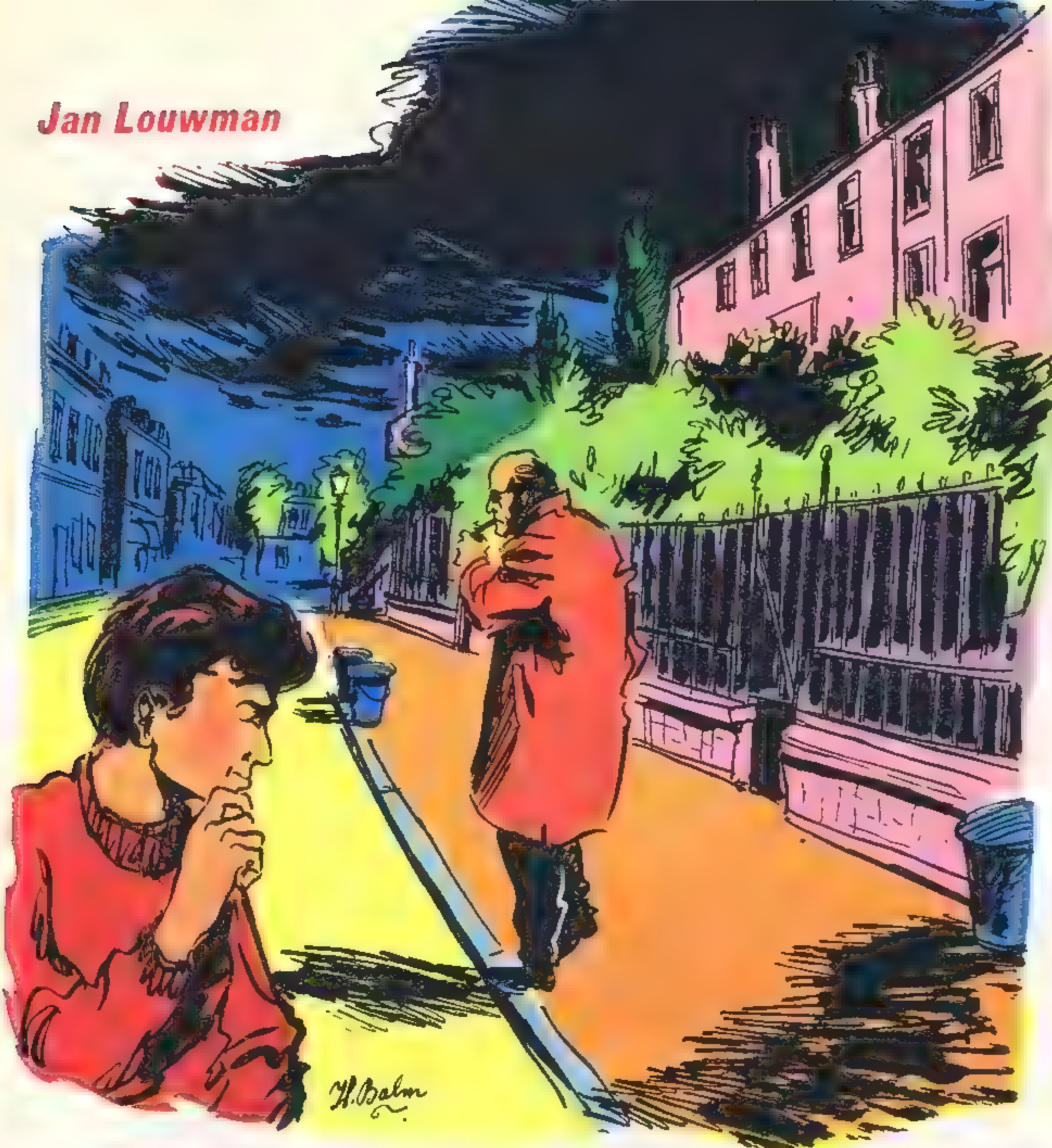
„Daar mogen we goede hoop op hebben," zei John Graham. „Maar niet te vroeg juichen, hoor. In dit land is alles onberekenbaar. Er wachten ons misschien nog vele en zware moeilijkheden."

John Graham kon op dat ogenblik niet vermoeden hoezeer hij gelijk had met die woorden. . .

Wordt vervolgd

Volgende week: In de val gelopen

Jan Louwman

benauwder dan hij, nu zijn portret in miljoenen huiskamers te zien was geweest. Maar een kat in het nauw maakt rare sprongen, bedacht hij zich meteen weer. Hij moest maar eens wat steviger aanstappen. Dat deed hij dan ook, alle voetgangers bij het passeren nauwlettend opnemend. Maar na een tijdje verslapte zijn aandacht. Zijn onrust zakte. Ach wat, hij haalde zich maar rare dingen in het hoofd. Dat kwam natuurlijk door die spannende wedstrijd. De spanning werkte nog een beetje na. Hij vertraagde zijn pas weer wat en haalde verruimd adem.

Hij sloeg een zijstraat in en was nu in de stille buurt, waar het huis van zijn ouders stond. Over vijf minuten was hij thuis.

Aan de overzijde van de straat passeerde een man. Rob sloeg er nauwelijks acht op. Pas toen hij uit een ooghoek een lichtje zag flikkeren keek hij op. De man stak een sigaret op. Zijn gezicht werd heel, heel even door het flakkerende vlammetje verlicht. In dat korte ogenblik kreeg Rob een schok. Een schok van herkenning. Van schrik en verbazing bleef hij staan. Stom, dat was het laatste wat hij doen moest. Maar het was ook zo verschrikkelijk toevallig. Toch was er bijna geen twijfel mogelijk. Dat was de man van het politiebericht. Of zou hij het bij het flauwe lichtje toch verkeerd gezien hebben? Het kon ook zijn, dat deze man veel op die misdadiger leek. Rob was al weer doorgestapt. Maar na drie passen

Rob neemt revanche

Een minuut lang staarde de man vanaf het beeldscherm de kamer in.

,,Een ieder die inlichtingen kan verstrekken, wordt verzocht zich met de politie in zijn of haar woon- of verblijfplaats in verbinding te stellen," zei een stem. Het beeld vervaagde.

Iemand stak het licht op. Er ging een zucht door de kamer.

,,Tjonge, wat een wedstrijd," verzuchtte Rob Peters. Hij had bij zijn vriend Arnold thuis naar een voetbalwedstrijd op de televisie zitten kijken.

,,Dat laatste doelpunt," zei Arnold. Hij schudde bewonderend het hoofd.

,,Wil je nog koffie, Rob?" vroeg Arnolds moeder.

,,Nee, dank u, mevrouw," zei hij. ,,Ik ga liever meteen naar huis, als u het niet onbeleefd vindt. Mijn ouders worden anders misschien ongerust, weet u."

,,Ik begrijp het," zei Arnolds moeder. ,,Dat is tenminste verstandig van je." Rob stond op.

,,Vriendelijk bedankt, meneer, mevrouw," zei hij. ,,En wel te rusten."

,,Dank je, Rob," zei Arnolds vader. ,,En als je weer eens wat wil zien, kom je maar gerust, hoor."

,,Graag, meneer," zei Rob. Arnold bracht hem naar de deur. Daar kaartten ze nog even na. Toen stapte Rob naar buiten. De deur viel achter hem in het slot. Hij snoof de avondlucht op. Het was heerlijk weer. Dat was fijn, want hij had nog wel een kwartiertje te lopen. Welgemoed ging hij op weg naar huis. Onderweg liet hij de wedstrijd nog eens de revue passeren en opeens schoot hem het politiebericht aan het eind van de uitzending weer te binnen. Hij zag het beeld van de gezochte misdadiger weer voor zich, zoals het op het scherm verschenen was. Een ongure kerel. Stel je voor dat je zo'n man ergens op een donker weggetje tegenkwam. Hij moest er niet aan denken. De rillingen liepen hem over de rug.

Rob keek schichtig om zich heen om zich ervan te overtuigen dat er niemand bij hem in de buurt was. Och kom, hij moest zich niet zo aanstellen. Die kerel was op dit ogenblik waarschijnlijk veel

keek hij toch eens tersluiks over zijn schouder. De man had nu het eind van de straat bereikt. Rob was in tweestrijd. Wat zou hij doen? Doorlopen of de man achterna gaan? Hij besloot na een korte aarzeling tot het laatste. Hij moest zekerheid hebben.

De man was inmiddels al niet meer te zien. Zo geruisloos mogelijk rende Rob naar de hoek van de straat. Daar vertraagde hij zijn pas. Zo gewoon mogelijk sloeg hij de hoek om. De man liep een twintig meter voor hem uit. Langzaam maar zeker begon Rob hem in te halen. Er liepen nog wat mensen in de straat, dus viel hij niet zo op. Toen hij ter hoogte van de man was gekomen, keek hij even opzij. Het kostte hem moeite zijn gezicht in de plooi te houden, hij had hem nu duidelijk herkend. Het was hem. Het was de man van het televisiescherm. Graag had Rob hem: ,,Ik heb je door, vader" in het gezicht willen werpen, maar hij hield zich in en passeerde de man. Onderwijl bedacht hij wat hij moest doen. Natuurlijk moest hij de politie van zijn ontdekking in

kennis stellen. Maar hoe? Als hij de man liet lopen, kon hij de politie nog niet veel vertellen. Nee, hij moest achter de schuilplaats van de kerel zien te komen.

Rob bleef nu stilstaan voor een etalage om de man gelegenheid te geven hem te passeren. Alleen op die manier zou hij hem kunnen volgen, nietwaar?

Hij wachtte even, totdat de man weer een meter of twintig voorsprong had en zette toen opnieuw de achtervolging in. De man scheen niets in de gaten te hebben. Misschien weet hij niet eens van die televisieuitzending af, dacht Rob. Dat zou tenminste de reden kunnen zijn van zijn onvoorzichtigheid op straat een sigaret aan te steken. Ze sloegen opnieuw een zijstraat in. De man stapte rustig door. Niets wees erop, dat hij zich van zijn schaduw bewust was. Rob begon plezier in het geval te krijgen. Zijn angst van een minuut of tien geleden, toen er nota bene nog niet eens iets aan de hand was, was hij al weer vergeten. Stel je voor, dat hij straks de politie kon gaan vertellen:

„Die kerel die gezocht wordt, kunt u daar en daar vinden." Dat zou een triomf zijn.

„Het koelbloedig optreden van de zestienjarige scholier Rob Peters kostte de voortvluchtige zijn vrijheid," fantaseerde Rob. Hij moest er zelf inwendig om grinniken. Koelbloedig. Stel je voor. Voor dat slenteren achter zo'n kerel aan hoefde je beslist niet koelbloedig te zijn. Was hij trouwens ook niet. Als die kerel zich nu plotseling zou omdraaien, zou hij vast op de loop gaan. Je wist tenslotte nooit, wat hij dan in de zin zou hebben. Wacht eens, kwam daar geen agent aan op de fiets? Dat zou prachtig zijn. Als hij die kon waarschuwen, kon die de man misschien inrekenen. De wielrijder kwam naderbij. Nee, het was een nachtwaker of zo iets. Jammer. Nu duurde het nog langer. Hoe laat zou het overigens zijn? Zijn ouders zouden nu beslist wel ongerust zijn. En niets wees erop, dat de man het doel van zijn wandeling bereikt had. Het leek er eerder op, dat hij zo maar een beetje aan het rondslenteren was. Hoeveel straten waren ze nu al niet doorgelopen? Kijk, nu sloeg hij weer rechtsaf. Eventjes sneller doorlopen. Hij mocht die kerel niet uit het oog verliezen. Hee, wat was dat? Die kerel stond te aarzelen. Hij gluurde links en rechts en schoot toen een poortje tussen de huizen in. Rob kwam zo gewoon mogelijk naderbij. Bij het passeren van het poortje wierp hij een blik naar binnen. Niets te zien. Het was er aardedonker. Wat nu? Zou die kerel daar ergens een huis zijn binnengeglipt? Of leidde dat poortje misschien naar een andere straat? Hij moest het zien uit te vinden. Rob keerde op zijn schreden terug en stapte nog wat aarzelend het poortje binnen. Het was er nog donkerder dan hij gedacht had. Hij kon er werkelijk geen hand voor ogen zien. Laat staan dat hij een glimp van die kerel kon opvangen. Met zijn hand tastend langs de muur schuifelde Rob voetje voor voetje verder. Een meter of vijf verder begon het lichter te worden. Wacht eens. Zag hij daar niet iets bewegen? Ogenblikkelijk bleef Rob onbeweeglijk staan. Hij kneep zijn ogen tot spleetjes. Hij spitste de oren. Opeens klonk er een zacht schuivend geluid achter zijn rug. Rob wilde zich bliksemsnel omkeren, maar het was al te laat. Een sterke arm greep hem om zijn middel, een hand sloot om zijn mond.

„Ggggrrrrrm," gromde Rob en worstelde om vrij te komen, maar zijn tegenstander was te sterk. Diens greep verstevigde zich zelfs nog, zodat Rob geen vin kon roeren.

„Dat had je niet gedacht, hè?" siste een stem bij zijn oor. „Maar ik had je al die tijd al in de gaten. Doodsangsten heb ik om je uitgestaan. Ik verwachtte ieder ogenblik, dat je iemand zou waarschuwen. Waarom heb je dat eigenlijk niet gedaan?"

Natuurlijk kon Rob geen antwoord geven, maar dat verwachtte de kerel ook blijkbaar niet. Rob vond het inderdaad

stom, dat hij niet aan de voorbijgangers gedacht had.

„Zo, en nu gaan we nog een eindje wandelen," siste de kerel. „Maar denk erom: geen geluid, anders. . ."

Hij draaide Rob zijn rechterarm om en duwde hem zo voor zich uit. Hij had een ogenblik Robs mond moeten vrijlaten, maar die dacht er niet aan te gaan schreeuwen.

Ze waren nu het poortje uit en bevonden zich op een paadje, dat tussen een aantal tuintjes doorliep. In ieder tuintje stond een schuurtje met de ingang aan het paadje en bij een van deze schuurtjes, waarvan de deur op een kier stond, hield de kerel stil. Hij trok de deur verder open, wierp een blik naar binnen, knikte goedkeurend en gaf Rob plotseling een duw. Deze schoot met een vaartje het schuurtje binnen, struikelde ergens over en viel met een plof op de grond. Nog voor hij overeind kon krabbelen, sloeg de deur achter hem dicht. Een grendel knarste.

Rob krabbelde half overeind en wreef de arm die de kerel hem op de rug gewrongen had. Er heerste volslagen duisternis om hem heen. Er viel buiten niets meer van de kerel te horen.

Rob krabde eens in zijn haardos. Daar zat hij nou. Als een sufferd was hij in de val gelopen, die de kerel onderweg voor hem had lopen bedenken. Hoe had hij ooit zo stom kunnen zijn? En die kerel zat nu natuurlijk rustig binnen. Nee, wacht eens even. Dat was niet noodzakelijk. Had hij niet eerst in het schuurtje gekeken en goedkeurend geknikt? Dat had hij niet hoeven doen, als hij het al kende. Er ging Rob een licht op. Dit was toevallig een schuurtje geweest, dat hij voor zijn plan kon gebruiken. Dan zou die kerel hier ook al lang niet meer in de buurt zijn. Dan kon hij hier best een potje gaan schreeuwen om de bewoners van zijn aanwezigheid op de hoogte te brengen. Rob was meteen helemaal op de been. Voor alle zekerheid probeerde hij de deur nog even, maar die was, zoals hij gedacht had, stevig op slot. Er zat dus niets anders op dan flink wat lawaai te gaan maken.

„Help," schreeuwde hij. „Help. Hallo, mensen, help me. . ."

Zijn voet schopte tegen iets aan. Het was een emmer. Dankbaar gebruikte Rob dit instrument om nog meer lawaai te produceren. Hij beukte met zijn vuisten op de bodem. Het was een lawaai van je welste en het miste zijn uitwerking niet. Overal floepte licht aan. Een hond begon te blaffen. Ramen werden opengeschoven. Er verschenen mensen op de balkons. Alleen de bewoners van het huis, waarbij het schuurtje hoorde, lieten het afweten. Daar bleef alles donker en stil.

„Help me. . . Ik zit hier opgesloten," brulde Rob weer. En de emmer begeleidde zijn geschreeuw op oorverdovende wijze.

Een tuinhek, links van het schuurtje, piepte. Er kwamen schreden over het pad naderbij. Even later zwaaide de deur open en scheen iemand met een zaklantaarn naar binnen. Rob werd erdoor verblind en hief beschermend zijn handen voor de ogen.

„Kom er maar uit," zei een stem van achter de lantaarn. „En geen verdachte bewegingen. Ik waarschuw je."

„Maar ik. . ." begon Rob. „Ik. . ."

„Hou je mond en doe je armen boven je hoofd," zei de stem weer.

Rob deed wat hem gezegd werd. Hij was nog zo verblind, dat hij tegen een deurpost aan liep. Het licht van de zaklantaarn ging dreigend heen en weer. Rob voelde een hand op zijn arm. Hij werd naar buiten getrokken.

„Zo, loop voor me uit," klonk het. „En

wee je gebeente, als je probeert te ontvluchten."

„Maar, meneer, luistert u nu toch eens," zei Rob. „Ik ben helemaal geen. . ." Misdadiger, had hij willen zeggen, maar de man met de zaklantaarn liet hem niet uitspreken. Rob kreeg een duw en moest lopen, of hij wilde of niet. Van de balkons klonk gemompel.

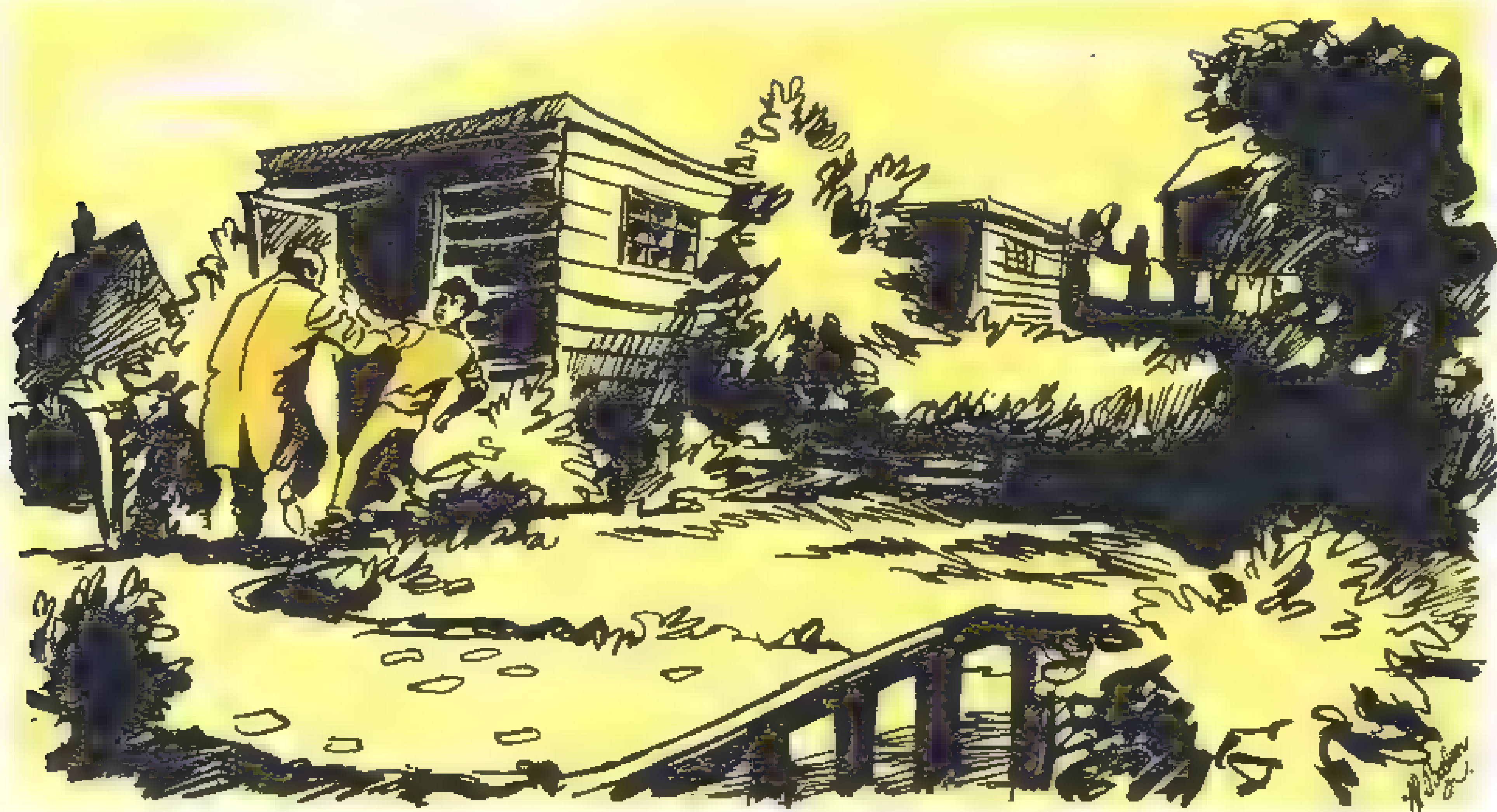
Hij begreep dat iedereen hem voor een insluiper of zo iets hield.

„Mooie boel," mompelde hij in zichzelf. „Daar ga je met je goeie gedrag. Probeer je de politie te helpen en word je zelf als een gevaarlijke boef beschouwd."

„Hierheen," zei de stem. De lantaarn bescheen een open tuinhek. Rob stapte naar binnen. Het hek sloeg achter hem dicht.

Robs begeleider duwde hem het tuinpad op. Door een achterdeur stapten ze een keuken binnen.

„Gang in. Eerste deur rechts," beval de stem. Rob gehoorzaamde. Hij bevond zich nu in een huiskamer. Nieuwsgierig

draaide hij zich om om zijn „bevrijder" eens te kunnen zien. Achter hem stond een man met een kamerjas over zijn pyjama aan. Behalve de lantaarn had hij ook een pook in de hand. Hij moest er eigenlijk een beetje om grinniken.

„Ga zitten daar," zei de man. Hij wees op een leunstoel in de hoek van de kamer.

„Zou u nu eerst even naar me willen luisteren, meneer?" vroeg Rob zo beleefd mogelijk. „Ik ben helemaal niet, waar u me voor houdt."

„Dat zal wel," zei de man. „Dat zeggen jullie allemaal. Je doet er beter aan te gaan zitten en niet te proberen te ontvluchten."

Rob haalde de schouders op en ging zuchtend in de stoel zitten.

De man liep achterwaarts naar een bureau. Er stond een telefoon op. Het was duidelijk wat hij van plan was.

„Meneer, u maakt u belachelijk," probeerde Rob het nog eens voor een laatste maal. „Ik was een man op het spoor, die gezocht werd. Misschien hebt u vanavond wel zijn portret op de televisie gezien. Die kerel heeft me in dat schuurtje opgesloten."

„Smoesjes," zei de man. Hij had de hoorn al van de haak genomen en een nummer gedraaid. Hij noemde zijn naam en zei: „Ik heb hier iemand, die geprobeerd heeft bij de buren in te breken. Nee, nee, daar zijn ze met vakantie. Ja, hij had zichzelf in het schuurtje opgesloten en maakte daar een heidens kabaal. Nee, een jaar of zestien schat ik. Goed, ja. Parkstraat 16. Ja, dank u."

Hij legde de hoorn neer.

„De politie komt je zo halen," zei hij. Rob gaf geen antwoord. Hij zou het de politie straks wel uitleggen.

Het bleef een tijdlang stil in de kamer. Rob zat voor zich uit te staren. De man hield hem onafgebroken in het oog. In de verte klonk een politiesirene. Het geluid kwam snel dichterbij. Met gierende banden en piepende remmen stopte er een auto voor het huis. Portieren sloegen open en dicht. Er werd gebeld. Dat scheen de man een ogenblik in verwarring te brengen. Kon hij Rob even alleen laten om open te gaan doen? Rob zat zich er een beetje om te verkneukelen. De man had een besluit genomen.

„Kom mee," zei hij tegen Rob. Hij liet hem voorgaan de gang in. Er werd nu voor de tweede maal gebeld.

De man deed open. Twee agenten kwamen naar binnen gestapt.

„Zo, is dat de boosdoener," zei de voorste. „Ziet er anders fatsoenlijk uit."

„Dat ben ik ook," waagde Rob het op te merken.

„Dat zullen we dan op het bureau wel uitzoeken," zei de agent. „Neem hem maar mee, Wim."

Dit was tegen zijn collega. Die nam Rob bij de arm en bracht hem naar de auto.

De andere agent bleef nog even met de man staan praten. Hij schreef iets in zijn boekje, tikte aan zijn pet en kwam naar de auto gelopen. Rob zat al achterin. De agent kwam naast hem zitten.

„Karren maar, Wim," zei hij.

Ik zie er kennelijk niet gevaarlijk genoeg uit om geboeid te worden, dacht Rob. Men had hem inderdaad geen boeien om gedaan.

„Zo, kereltje," sprak nu de agent naast hem. „En vertel nu eens. Waarom heb jij daar zo raar gedaan? Een jongen van jouw leeftijd hoort om deze tijd al lang in zijn bed te liggen. Krijg je geen zakgeld genoeg? Probeer je er daarom op een andere manier aan te komen? Je weet toch wel dat inbreken verboden is?"

„Pfoe, inbreken," zei Rob verontwaardigd. „U gelooft niet eens dat ik een inbreker ben, anders had u me wel geboeid."

„Wil jij zo graag boeien om? Nou, dat kan, hoor," zei de agent en haalde ze voor de dag. Maar zo had Rob het natuurlijk niet bedoeld. Dat zei hij dan ook. Maar nu hielp er geen moedertjelief meer aan. De stalen banden klikten om zijn polsen.

„Ziezo," zei de agent. „Klaar, terwijl u wacht. Is er verder nog iets van uw dienst?" Het huilen stond Rob nader dan het lachen. Hortend en stotend begon hij het verhaal te vertellen van zijn achtervolging. Hoe hij de man van het politiebericht herkend had en hoe die hem tenslotte in het schuurtje had opgesloten.

„Tja," sprak de agent, toen Rob was uitverteld. „Hoe komen we er nou achter, of jij ons daar de waarheid vertelt? Je ziet er voor mij eerlijk genoeg uit, maar wie kan je verhaal bewijzen?"

„Die kerel natuurlijk," viel Rob uit.

„Ja, dat begrijp ik," zei de agent. „Maar dat is nou juist de moeilijkheid. Als we die hadden, kwamen we nog veel meer te weten."

Rob staarde zwijgend en mokkend naar buiten. Hij had verdorie moeite zijn tranen in bedwang te houden. Had hij zich daar eventjes prachtig ingewerkt? Had hij die kerel maar met rust gelaten.

Wat kon het toch soms onrechtvaardig toegaan in de wereld.

Opeens ging hij rechtop zitten. Verdraaid, zag hij het nou goed? Bliksemsnel wreef hij met zijn geboeide handen het raampje wat schoner. Nee maar, kijk nou toch eens aan. Daar liep die kerel. Zo maar rustig op straat, alsof er niets aan de hand was.

„Daar. . . daar," stootte Rob opgewonden uit.

„Wat is er, kereltje?" vroeg de agent. „Voel je je opeens niet lekker?"

„Daar. . ." hijgde Rob weer. „Daar loopt die kerel van de televisie."

Hij wees. De man liep nu een meter of tien voor de auto.

„Waar dan?" vroeg de agent nu.

„Daar," wees Rob weer. Ze waren de man nu al gepasseerd.

„Verdraaid, Wim, ik geloof, dat hij gelijk heeft," zei de agent. „Draai eens eventjes om."

De chauffeur gehoorzaamde. Ze reden de man nu van de overkant langzaam tegemoet. Toen ze ongeveer op gelijke hoogte waren, zei de agent:

„Stop hier maar even. Ik ga er wel even op af." Nog voor de auto goed en wel stilstond, was hij al naar buiten gesprongen. Hij stak de straat over en liep op de kerel toe. Hij was echter nog maar halverwege de rijweg of de man scheen iets in de gaten te krijgen. Hij wierp een blik over zijn schouder en zette het meteen op een lopen. De agent was daar blijkbaar op verdacht geweest, want hij zette ogenblikkelijk de achtervolging in. De voorsprong van de vluchteling werd echter zienderogen groter.

„Dat gaat niet goed," zei de agent achter het stuur. „We zullen maar eens een handje gaan helpen." Voor de tweede maal keerde hij de wagen en reed de beide rennende mannen achterna.

„Wacht even," zei hij, „dan zullen we ze eens in het zonnetje zetten."

Hij ontstak de grote lichten en het zoeklicht. De vluchtende man en zijn achtervolger waren nu duidelijk te zien.

„Als hij maar niet ontsnapt," zei Rob. Hij zat zenuwachtig op zijn nagels te bijten.

„Maak je maar geen zorgen, broer," zei de agent. „We hebben wel voor heter vuren gestaan."

De vluchteling had in de gaten dat de auto hem dicht op de hielen zat. Hij rende schichtig heen en weer om aan de lichtstraal te ontsnappen. Ze reden nu naast de voortrennende agent. Die gaf al lopend een teken en sprong op de treeplank.

„Waarom schiet je niet?" vroeg zijn collega achter het stuur.

„Eer ik mijn revolver heb, is hij al te ver weg," hijgde de ander.

„Hola," voegde hij eraan toe. „Wat gaat hij nu doen?" Dit gold de vluchteling. Die zwenkte opeens scherp naar links en was uit de lichtstraal verdwenen.

„Verdorie, hij zal ons toch niet ontsnappen?" riep de agent op de treeplank uit. Rob zat te wippen en te springen op zijn plaats.

„Naar links, naar links," gilde hij.

„Ja, ja, broer, kalm maar," bromde de chauffeur. Hij liet de auto nu ook naar links afzwenken en in het licht van de lampen ontwaarden ze een smalle zijstraat.

„Daar is hij ingevlucht, wat ik je brom," zei de chauffeur. Hij reed de straat in. Ja, daar hadden ze de vluchteling weer te pakken. Hij had zijn voorsprong nu aanzienlijk vergroot. Maar hij zou het nu toch niet lang kunnen volhouden. De agent achter het stuur gaf meer gas. De wagen stoof de straat door.

„We hebben hem, we hebben hem," juichte Rob.

„Ho, ho, niet zo voorbarig," bromde de agent op de treeplank. Dat was zeer juist gesproken, want opeens was de vluchteling weer verdwenen. Op nog geen tien meter van hen af.

De chauffeur trapte meteen op de rem. Met veel gegier en geknars stond de auto stil. Ze stonden voor een onbewoonbaar verklaarde woning. De voordeur, die kennelijk niet meer op slot kon, zwaaide heen en weer.

„Daar zit hij," zei de agent op de treeplank. „Kom mee." En tegen Rob:

„Blijf zitten daar en wacht tot we terugkomen." Rob knikte. Van spanning kon hij bijna geen woord uitbrengen.

De chauffeur was nu ook uit de wagen gesprongen. De agenten naderden het huis, duwden de deur open en stapten naar binnen. Rob bleef alleen achter. Vreemd, dat je nergens mensen achter de ramen ziet, dacht Rob. Meestal trekt zo'n remmende auto toch wel wat belangstelling. Hij keek om zich heen en zag, dat ze zich in een buurt bevonden, waar alle woningen ontruimd waren. Toen herinnerde hij zich, dat de huizen hier afgebroken zouden worden om plaats te maken voor een groot stadspark.

Dat kan dan nog weleens een moeilijk karwei worden, dacht hij. Hij bedoelde natuurlijk de arrestatie van de vluchteling. Die kon zich hier overal verbergen. Rob spitste de oren om iets van de achtervolging te kunnen opvangen. Het bleef echter doodstil. Nee, in een van de huizen klonk gekraak. Het was, alsof iemand op een losse plank trapte. Zouden dat de agenten zijn of...? Stel je voor dat die kerel toch wist te ontsnappen.

Rob kon de spanning bijna niet meer verdragen. Zou hij op zijn eigen houtje een onderzoek gaan instellen? Maar wat moest hij eigenlijk uitrichten met twee geboeide handen? Stom om daar zelf over te beginnen. Nou ja, hij had eigenlijk alleen maar stomme dingen gedaan vanavond.

Wacht eens even. Bewoog zich daar niet iets? Rob tuurde gespannen door de voorruit. Ja, ja, nu zag hij het duidelijk. Twee huizen verderop kwam iemand uit het raam gekropen. Was het een van de agenten? De gedaante bleef een ogenblik luisterend voor het raam staan. Rob kon nog steeds niet onderscheiden wie het was. Nu maakte de figuur zich uit de schaduw van de huizen los. Rob hield de adem in van schrik. Het was de vluchteling. Snel keek de man om zich heen en kwam toen met grote stappen op de auto toe. Rob wilde alarm slaan, maar kon van schrik geen woord uitbrengen. In twee, drie stappen had de man de auto bereikt. Hij opende het portier en zonder achterin te kijken schoof hij op de bestuurdersplaats. Op dat ogenblik vond Rob zijn tegenwoordigheid van geest terug. Geruisloos stond hij op van zijn plaats en sloeg zijn armen over het hoofd van de kerel. Zijn boeien sloten zich om diens hals. Hij had de kerel letterlijk in een ijzeren greep.

„Grrrrbrrrrrmmmmmm," sputterde de kerel tegen. Hij worstelde om vrij te komen. Maar Rob had nu voldoende lucht in zijn longen om het op een schreeuwen te kunnen zetten.

„Help... help..." riep hij. „Ik heb hem... ik heb hem..."

Dat was ook wel zo, maar het kostte hem toch heel wat inspanning om de kerel in bedwang te houden.

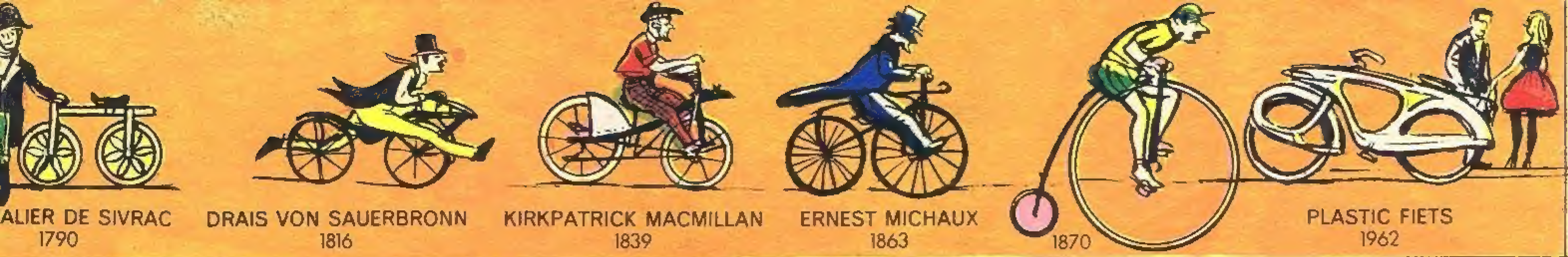
„Help... Vlug..." riep Rob weer. Zijn stem weerklonk luid in de stille straat. In zijn verbeelding duurde het verschrikkelijk lang, eer de agenten kwamen opdagen. Hals-over-kop kwamen die een huis uitrennen. Bijna tegelijk bereikten ze de auto. Ze doken ieder aan een kant naar binnen en grepen de kerel stevig beet. Weinige ogenblikken later was Rob van zijn boeien bevrijd en waren de handen van de vluchteling stevig ingepakt. Rob haalde verlicht adem.

„Zo, dat was dat," zei de ene agent. Hij liet de gevangene op Robs plaats zitten en ging er zelf weer naast zitten. Rob mocht naast de chauffeur plaats nemen. Ze zetten koers naar het politiebureau. Daar bleek men al bekend te zijn met Robs vermissing. Zijn hevig verontruste ouders hadden de politie er al een paar uur tevoren van op de hoogte gebracht. Een telefoontje stelde hen weer gerust.

„Hoe laat is het dan eigenlijk?" vroeg Rob. Een agent wees op de klok. Het was twee uur in de nacht.

„Tjonge," zei Rob. Hij voelde nu pas wat een verschrikkelijke slaap hij had. Toch moest hij nog even de juiste toedracht van de zaak vertellen. Hij kreeg van de inspecteur een stevig compliment voor zijn moedig optreden.

„Och, ik heb verschrikkelijk in angst gezeten," bekende Rob. „Het was ook zo verschrikkelijk spannend. Toch zie ik liever een voetbalwedstrijd op de televisie," besloot hij lachend. „Dat is voor mij al spannend genoeg."

De fiets is 145 jaar oud...

Volgens een statistiek waren er in 1940 ruim zestig miljoen fietsen op de wereld en we mogen aannemen, dat dat aantal op het ogenblik verdubbeld is. De fiets is i[illegible]e landen een algemeen bekend vervoermiddel en ondanks de opkomst van brommers, scooters enzovoort geloven we vast, dat de fiets er nooit helemaal uit zal raken; daarvoor is hij veel te vast ingeburgerd.

Meer dan honderd miljoen fietsen rijden er dus over onze aardbol. Toch is de fiets nog niet zo oud; om precies te zijn honderdvijfenveertig jaar. Rond het jaar 1816 namelijk construeerde de Duitse baron Drais von Sauerbronn een vervoermiddel, dat als de voorloper van de moderne fiets geldt. Baron Drais was opperhoutvester in het hertogdom Baden en in die functie moest hij elke dag lange tochten maken door de bossen van het hertogdom. Het begon hem te vervelen dat hij daarbij altijd maar moest lopen en dus kwam het plan bij hem op om een voertuig te maken, waarop hij zich snel kon verplaatsen zonder al te moe te worden. Baron Drais zette zich aan het werk en begon met het bestuderen van een paar voertuigen, die in zijn tijd al bestonden, maar die de naam fiets nog niet waardig waren.

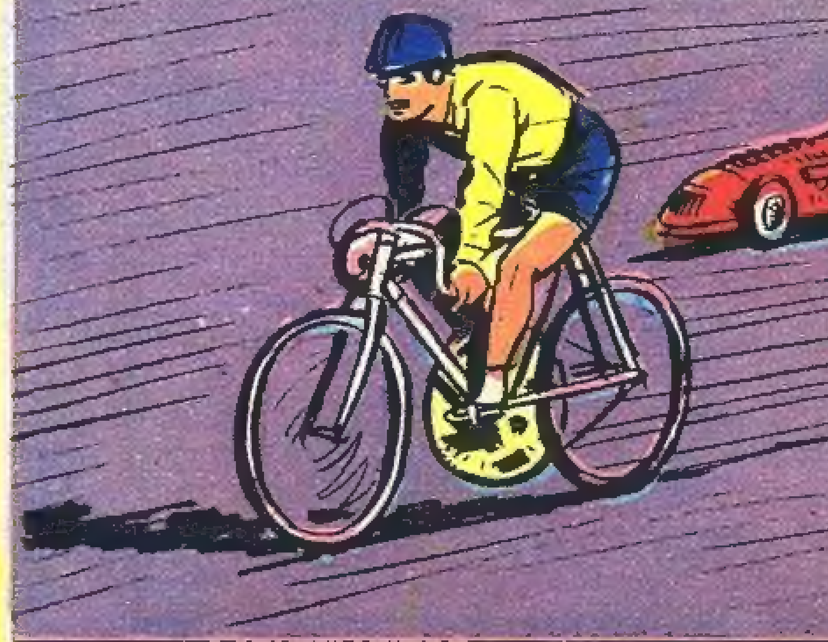
De bekendste van deze voertuigen was de ,,célérifère'', een loopfiets, die in 1790 gebouwd was door de Fransman Chevalier de Sivrac. Het was een houten gevaarte, bestaande uit twee wielen, die in één lijn waren geplaatst en met elkaar verbonden waren door een houten balk. Het grote nadeel van deze célérifère was dat men er niet mee kon sturen en baron Drais zag al meteen in, dat een van de eisen, waaraan zijn fiets zou moeten voldoen, de bestuurbaarheid moest zijn. Hij ontwierp daarom een voertuig, dat bestond uit twee wielen, verbonden door een balk; het verschil met de célérifère was dat men met deze nieuwe fiets kon sturen. Het voorwiel was namelijk draaibaar om een verticale as. Pedalen waren er natuurlijk nog niet bij en dus hoorde ook dit ontwerp nog bij de loopfietsen, waarbij de berijder zich met de voeten moest afzetten. De fiets van baron Drais kreeg de naam ,,draisine'' en verwierf al gauw grote bekendheid, vooral in Engeland; daar ontstond in die tijd de eerste fietsschool, waar men onder leiding van een instructeur de draisine kon leren berijden.

De draisine bleef jarenlang in gebruik tot in 1839 de Schotse smid Kirkpatrick MacMillan een model bouwde, waarop hij voor het eerst de hefboombeweging toepaste. Zijn fiets was een lage, ijzeren kar, waarvan het voorwiel wat kleiner was dan het achterwiel. Van het voorste gedeelte van de zitbalk liepen twee stangen naar beneden, die eindigden in trappers. Deze stangen waren verbonden met twee liggende stangen, die met krukken aan het achterwiel vastzaten. Door de trappers te gebruiken kwamen de wielen in beweging, een beweging die lijkt op het systeem van de scharenslijper.

MacMillans vinding werd door anderen nagebootst en boekte overal succes. Maar intussen waren andere ontwerpers op nieuw ideeën gekomen. De Fransman Ernest Michaux bouwde in 1863 een fiets, waarvan het voorwiel iets groter was dan het achterwiel. Aan dat voorwiel maakte hij krukken en pedalen. Het frame van deze fiets was van hout, de wielen waren van ijzer. Op de Parijse wereldtentoonstelling in 1867 liet Michaux deze fiets aan de bezoekers zien en iedereen was op slag enthousiast. De ,,vélocipède'' — zo werd deze fiets genoemd — werd ingevoerd in een groot aantal landen en ondanks het feit dat hij al gauw de bijnaam ,,bottenschudder'' kreeg, vanwege het gehobbel en geratel, waarmee het rijden gepaard ging (de wegen waren in die tijd natuurlijk niet best), bleek hij een groot succes. Overal ontstonden nu fietsscholen, er kwam een aparte fietskleding en heel Europa vermaakte zich op het nieuwe vervoermiddel. Een paar jaar later werd de vélocipède verbeterd, doordat men voor de wielen in plaats van ijzeren hoepels holle velgen ging toepassen en spaken, waarmee het wiel gespannen werd. Andere ontwerpers brachten tandems op de markt en zogenaamde quadruplettes (een fiets, gebouwd voor maar liefst vier berijders) en toen kwam de zaak pas goed op gang.

Toen de fiets van Michaux overal bekend was, begonnen enkele ontwerpers nieuwe modellen te bouwen en een van de fietsen die toen uit de bus kwam was de Ariel, een gevaarte dat bestond uit een reusachtig voorwiel en een heel klein achterwiel. Boven op het voorwiel was een zadel aangebracht. Voor- en achterwiel waren verbonden door een gebogen stang, waarop een paar opstapjes zaten om het de berijder mogelijk te maken naar het zadel te klauteren. Natuurlijk waren deze fietsen tamelijk gevaarlijk, want het reuzenrad hoefde maar een klein steentje te raken om met berijder en al overstag te gaan. Toch had ook deze fiets veel succes, wat bewezen wordt door het feit dat er in 1878 alleen al in Engeland rond de tweehonderdduizend mensen zo'n fiets bereden.

De verdere ontwikkeling van de fiets hebben we te danken aan een paar uitvindingen, die in die jaren gedaan werden. Rond 1870 werd de ketting voor het eerst toegepast. De reusachtige Arielfiets verdween langzamerhand van het toneel en maakte plaats voor een veel kleiner model met twee even grote wielen. Ook de kogellager werd in die tijd uitgevonden en op de fiets toegepast. Maar de belangrijkste uitvinding was die van de luchtband door de Ierse veearts John Dunlop in 1888. Het gekke hierbij was, dat de luchtband eigenlijk al veel eerder (in 1845) was uitgevonden, maar dat men er toen niets in zag en de uitvinding eenvoudig vergat. John Dunlop vond de band opnieuw uit en nu was het meteen een wereldsucces. In plaats van banden van hout of massief rubber kwam de luchtband.

Langzaam ontwikkelde de fiets zich tot het moderne karretje dat wij kennen. Aan die ontwikkeling hebben ook meegeholpen de racewedstrijden die sedert 1880 werden gehouden en waarbij het publiek met eigen ogen kon zien hoe veilig, snel en stevig fietsen wel waren. Mensen, die het tot dan toe niet hadden aangedurfd zich op een fiets te wagen, vergaten hun angst en kregen een heel andere kijk op fietsen. Ook konden aan de hand van de races en van de klachten van de renners gebreken aan de fietsen worden verholpen.

Fietsen werden en worden overal voor gebruikt. Tijdens de eerste wereldoorlog en lang daarna kende men bijvoorbeeld in het leger een speciaal korps wielrijders, soldaten op de fiets dus, en er waren zelfs militaire muziekkorpsen, die zich fietsend (én spelend!) voortbewogen.

Honderdvijfenveertig jaar na het ontstaan van de loopfiets van baron Drais, de eerste echte voorloper van de moderne fiets, zijn er meer dan honderd miljoen van deze karretjes over de wereld verspreid; dat bewijst wel dat de fiets in betrekkelijk korte tijd algemeen bekend en onmisbaar geworden is.

Uitslag prijspuzzel 19

Op onze tekening stonden acht bouwwerken, waarvan je moest zeggen hoe ze heetten en in welke stad ze stonden. Om het een beetje gemakkelijk te maken moest je er zes goed hebben om voor loting in aanmerking te komen. Welke gebouwen waren het? Hier komen ze!

1. **Big Ben in Londen**
2. **Sint-Pieter in Rome**
3. **Hallen met Belfort in Brugge**
4. **Empire State Building in New York**
5. **Rialtobrug in Venetië**
6. **Atomium in Brussel**
7. **Euromast in Rotterdam**
8. **Scheve toren in Pisa**

We hebben een grote stroom goede oplossingen binnengekregen en na loting zijn de volgende prijswinnaars uit de bus gekomen. Gefeliciteerd!

De hoofdprijs, een paar rolschaatsen,

gaat naar

Sientje Gill
Steffensweg 38
Almelo

De andere prijzen zijn voor:

Tweede prijs, tafeltennisspel:

Eddie Sack, Grotestraat 61, Veen.
Emmy van Zaanen, Molengouw 44, Broek in Waterland.
Sjoerd Hekking, Strijenlaan 75, Breda.
Tineke Klitsie, Zenostraat 45, Rotterdam.
Dikkie Koster, A. Fokkerweg 14, Paterswolde.
Marco Rorai, Ruysdaelstraat 132 II, Den Haag.
Christiane Coals, Kerkstraat 34, Middelkerke (België).
Giel Luja, Kasteel ter Worm 5, Heerlen.
Douwe van der Werff, Ernst Casimirlaan 85, Overveen.
Mieneke Passieuse, Ganzepoortstraat 1, Goes.
Cornelis Cupido, Dorpsstraat 93, Hoorn (Terschelling).
Lute van der Bult, Brunstingerstraat 43, Beilen.

Derde prijs, een vierkleurenpotlood:

Lenie de Zeeuw, Sluitgatweg 13, Nagele (N.O.P.).
Henk Elzing, Vos van Steenwijklaan 2, Schonebeek.
Siebolt van Delden, Oterdum E 45, Post Weiwerd (Gr.).
H. Geesink, Brouwersgracht 165 III, Amsterdam.
Patricia Avé, Schout de Vischerestraat 3, Gemert.
Bert Peene, Zuidstraat 55, Westkapelle.
Ghislain Kaers, Zandstraat 33, St. Job in 't Goor (België).
Freddie Rodrigo, Torenstraat 19 I, Utrecht.
Elly Verschoor, Heicoppersteeg 47, Hei en Boeicop.
Theo Smeets, Hobbelrade 16, Spaubeek.
Willy Janssen, Sluissewal 21, Altforst (Gld.).
Erik van der Veen, Woonark „Pendopo", Slachthuiskade, Almelo.

Vierde prijs, een boek:

Hein Teunissen, Wenmaekerstraat 26, Emmeloord (N.O.P.).
Sjaan Boerboom, Wolphaertsbocht 428 B, Rotterdam-20.
Cor van de List, Klepstraat 6, Den Haag.
Janny Groenhuis, Luzacstraat 15 B, Rotterdam-N.
Sera Grishaven, 's Gravesandestr. 30 I, Amsterdam-O.
Arthur Ceuleers, Pierstraat 136, Molenbeek, Brussel-8 (België).
José Remmel, Heereweg 112, Nieuwenhagen.
Hubert de Vliegher, 't Zand 45, Koewacht.
Karin Fleuren, Philipsenstraat 3, Ravenstein (N.B.).
Henk Bosselaar, Uhlenbeekkade 19, Leiden.
Irma Schmittmann, Paltzerweg 99, Bilthoven.
Rob Polko, Aagje Dekenstraat 1, Haarlem.
Dré Matthee, St.-Maartenskliniek, Maria Paviljoen K 31, Nijmegen.
Bea Maalsen, Zuilingsepad 13, Elst (Gld.).
Sacco de Vries, c/o Nederl. Heidemaatschappij, Khiaban Fravahar, Dezful, Iran.
Jan Kenter, Hoofdweg 22, Wedde (Gr.).
Albertje de Jong, Noorderdiep 166, Valthermond (Dr.).
Roy van Ling, Treubstraat 17, Meppel.
Piet Nentjes, Prins Hendrikstraat 94 A, Urk.
Hettie Egberts, Ericastraat 3, Zwolle.
Paul Mulder, Kreitenmolenstraat 19, Udenhout.
Nellie Kipp, Loevesteinlaan 853 A, Den Haag.
Albert van Gijssel, van Schendelstraat 28, Groningen.
Elly Diderich, Stuyvesantstraat 27, Santpoort.
Anton Hens, Dapperstraat 76 III, Amsterdam.

Oplossing kruiswoordpuzzel vorig nummer:

	R	A	A	D		S	T	R	O	
W		P	R	O		M	O	E		S
A	M	P	E	L		E	R	N	S	T
R	E	E		K	I	T		T	O	E
M	I	L	D		E		H	E	L	M
			I	N	D	I	A			
Z	E	R	K		E		M	A	N	K
W	E	E		A	R	M		K	E	E
A	M	B	E	R		E	N	K	E	L
K		E	N	T		R	O	E		K
	F	L	E	S		K	U	R	K	

Ziekenlijstje

Jenny Bloemhof, Sanatorium Beatrixoord, Afdeling A, Kamer 10 in Maren (Gron.) is negen jaar oud. Ze ligt al negen maanden op bed en zou graag wat post ontvangen. Haar hobby: het verzamelen van foto's van filmsterren en zangeressen.

Aly van der Lee, Sanatorium Berg en Bosch, Imeldapaviljoen, Zaal 3, Bilthoven, is zes jaar. Het liefst zou ze ansichtkaarten ontvangen.
Wie denkt er van de week eventjes aan hen? Van Jenny en Aly hartelijk bedankt!

De gouden kraag

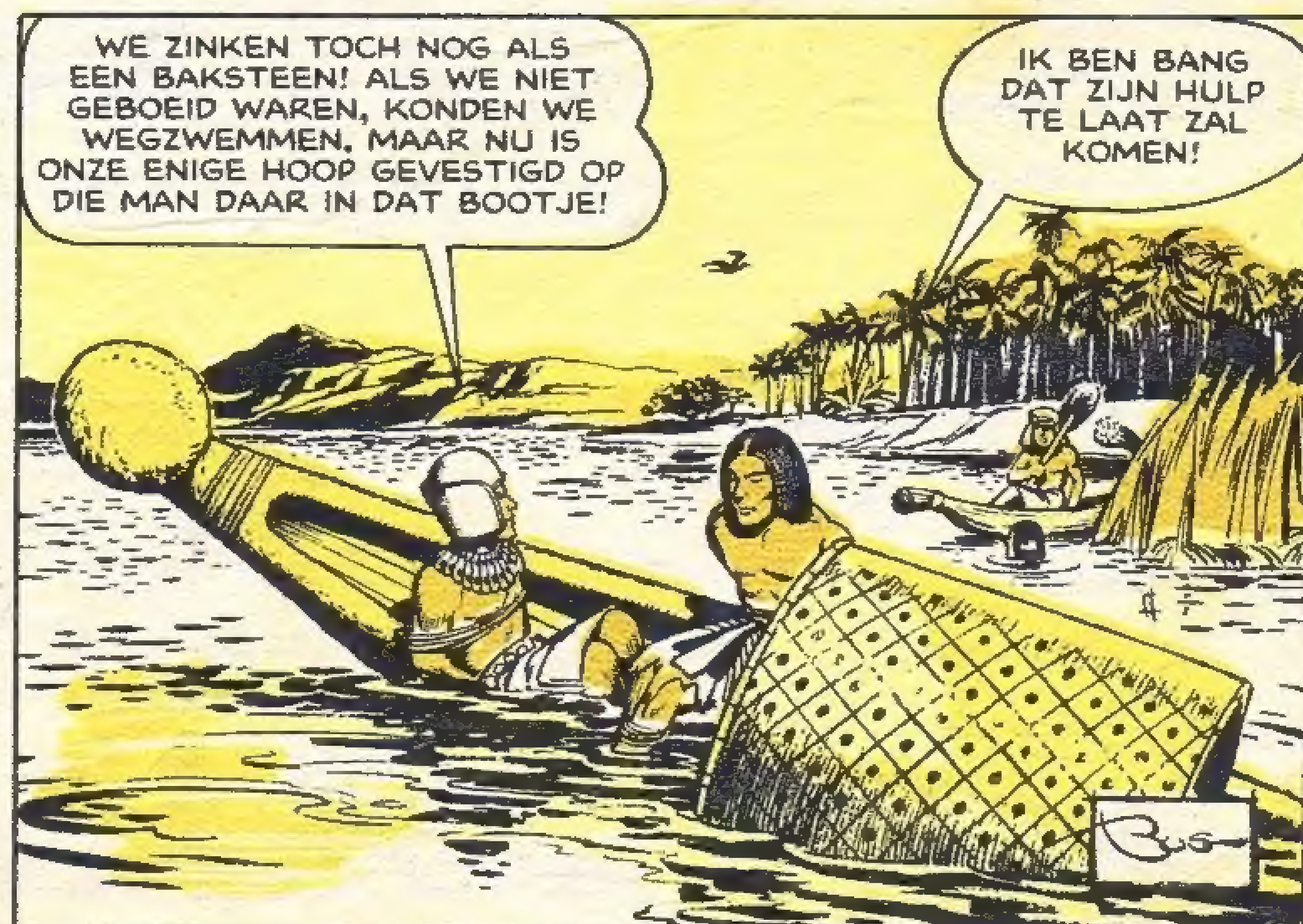

Voor Nederland: Redactie en administratie: Nassaulaan 51, Haarlem. Abonnementsprijs: 20 ct per nummer. Losse nummers: 30 ct.
Voor België adres: N.V. Tijdschriften Uitgevers Maatschappij, Van Schoonbekestraat 36, Antwerpen. Prijs: 5 frank.